

LINEAIRE REGRESSIE: DUMMIES EN INTERACTIES

30 mei 2024

Training O + S

Elmar Jansen (elmar@elmarjansen.nl)

VANDAAG

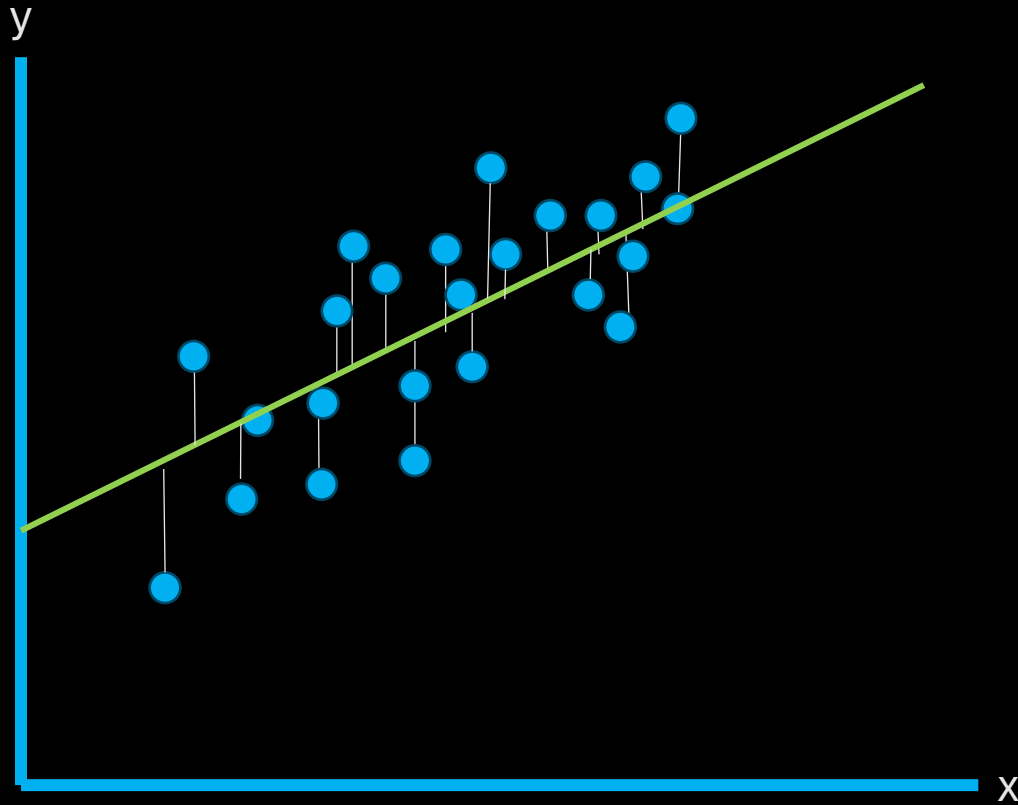
1. [...]

DE KOMENDE WEKEN

Bijeenkomst	Onderwerp
Dinsdag 14 mei	Lineaire regressie: de basis
Dinsdag 21 mei	Lineaire regressie vervolg: assumpties en controleren
 Donderdag 30 mei	Interacties en dummy-variabelen
Dinsdag 4 juni	Logistische Regressie
Dinsdag 11 juni	Multilevel-analyse

TERUGBLIK VORIGE WEEK

LINEAIRE REGRESSIE

$$y_i = \beta_0 + \beta_1 x_i + \varepsilon_i$$

INTERPRETATIE VAN COËFFICIËNTEN

$$y_i = \beta_0 + \beta_1 x_{1i} + \beta_2 x_{2i} + \dots + \varepsilon_i$$

Interpretatie van coëfficiënt β_0 :

Constante of intercept:

Waarde van afhankelijke variabele y als alle onafhankelijke variabelen x exact 0 zijn

Interpretatie van coëfficiënten β_1, β_2 etc.:

Effect of helling van variabele x_1 of x_2 , etc.

Stijging van y als deze onafhankelijke variabele stijgt met 1 (en overige onafhankelijke variabelen gelijk blijven)

OVERIGE BEGRIPPEN

Begrip	Beschrijving
R^2	Verklaarde variantie ("ons model voorspelt ..% van de variatie in afhankelijke variabele")
Adjusted R^2	R^2 gecorrigeerd voor aantal onafhankelijke variabelen en (kleine) steekproefomvang
Standaardfout	Standaardafwijking van schatting bij (hypothetisch) herhaald trekken van steekproeven (steekproevenverdeling). Interpretatie: verwachte gemiddelde afwijking van schatting.
T-toets	Statistische toets voor specifieke coëfficiënt. Nulhypothese: coëfficiënt is 0 (geen effect) in populatie.
F-toets	Statistische toets voor gehele model. Nulhypothese: model biedt geen enkele voorspellende waarde ($R^2=0$) in populatie.
Gestandaardiseerde Bèta	Coëfficiënt wanneer alle variabelen gestandaardiseerd zouden zijn. Interpretatie: aantal standaarddeviaties dat afhankelijke variabele stijgt als onafhankelijke variabele 1 standaarddeviatie stijgt. Ligt altijd tussen -1 en 1.

DANGER

8 GEVAREN VAN REGRESSIE

DANGER

DANGER!!

1

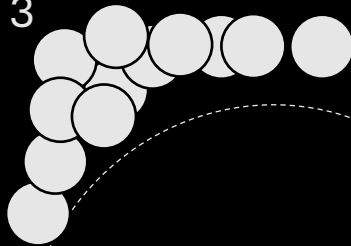
Schijnverband

2

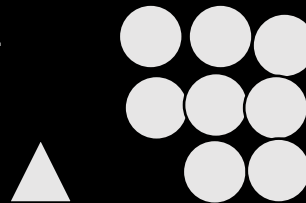
Wederkerigheid /
Simultaniteit

3

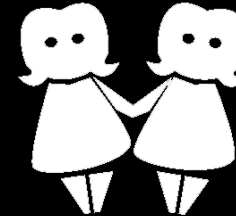
Non-Lineairiteit

4

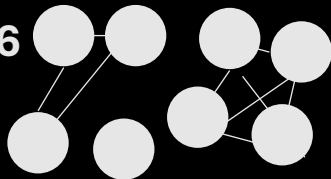
Extreme waarden

5

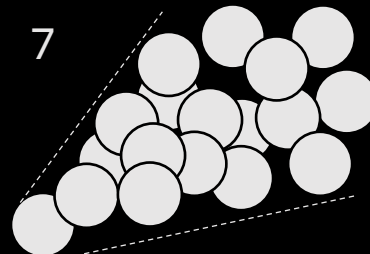
Multicollineariteit

6

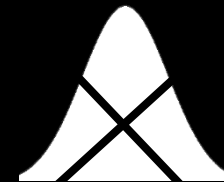
Niet onafhankelijke
residuen

7

Heteroskedasticiteit

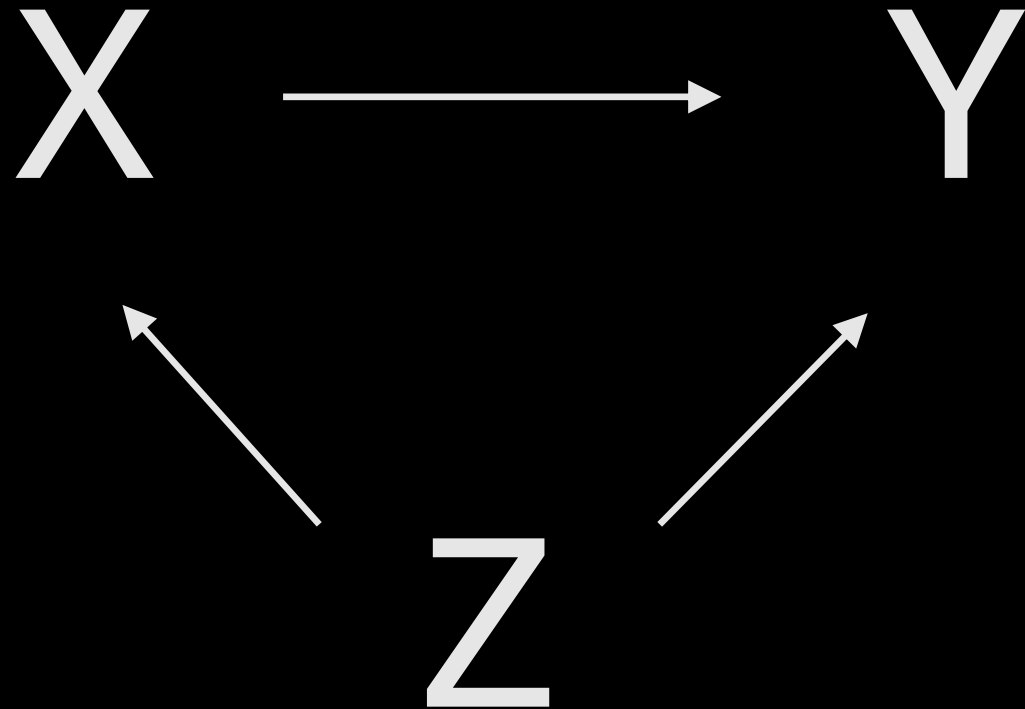
8

Non-normaliteit
van residuen

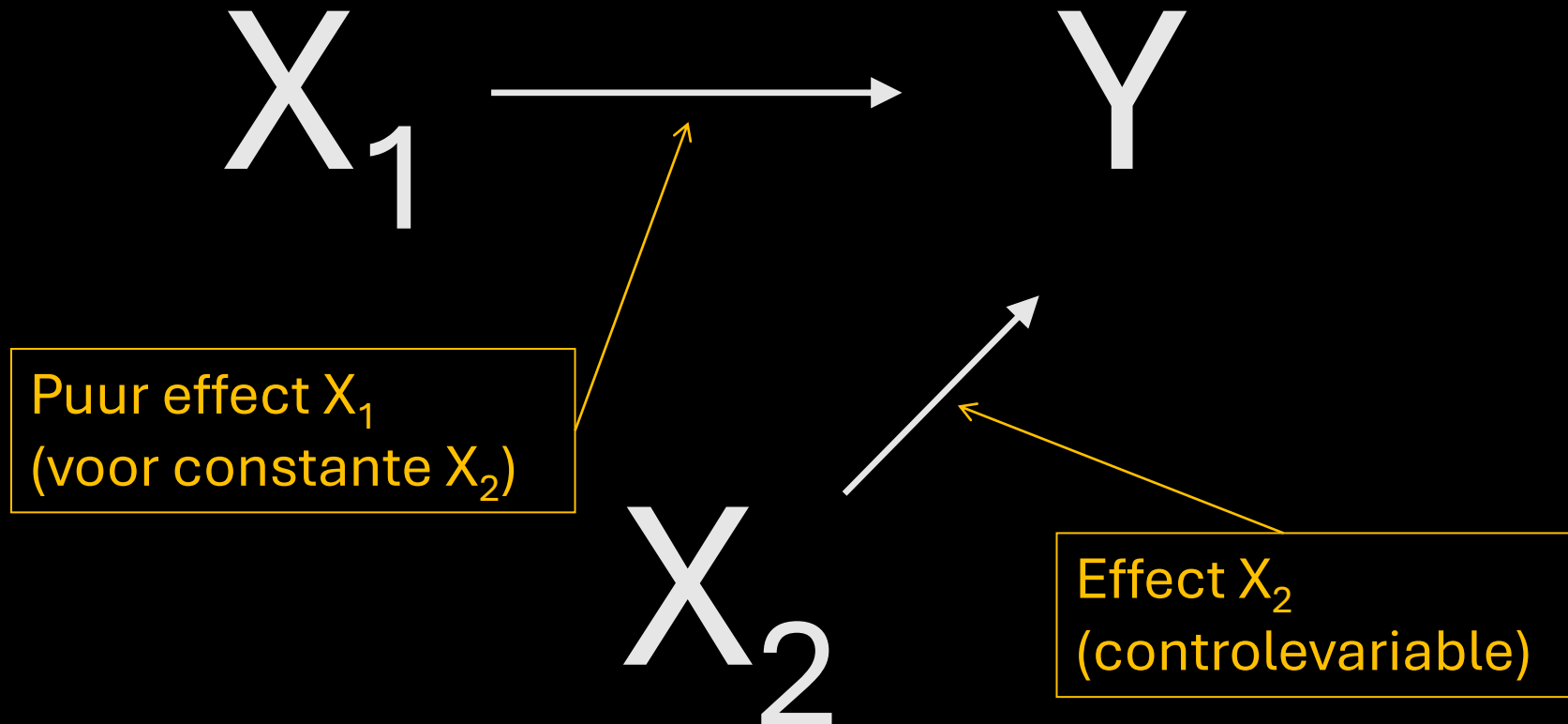

SCHIJNVERBAND

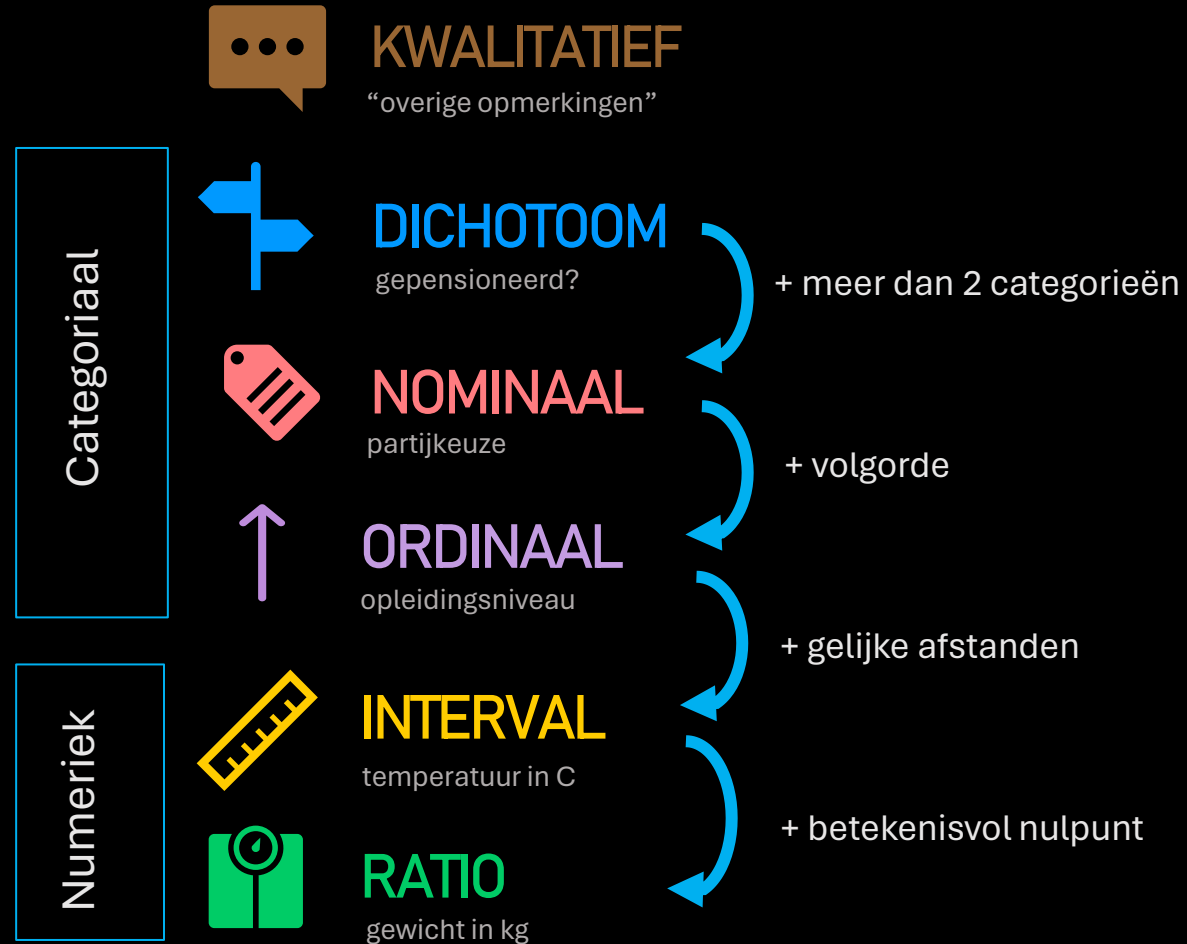
SCHIJNVERBAND: CONTROLEREN

Door de schijnverband-variabele “Z” toe te voegen aan het model kunnen we het probleem verhelpen:
we krijgen het effect **constant houdend voor Z**

DUMMY-VARIABLEN

HOE ZAT HET OOK ALWEER MET MEETNIVEAUS?

MEETNIVEAUS IN REGRESSIE

Dummy-variabelen zijn een trucje om categoriale variabelen als **onafhankelijke variabele** in regressie te gebruiken

In principe alleen numerieke variabelen als afhankelijke en onafhankelijke variabele

Categoriaal

KWALITATIEF

“overige opmerkingen”

DICHOTOOM

gepensioneerd?

NOMINAAL

partijkeuze

ORDINAAL

opleidingsniveau

INTERVAL

temperatuur in C

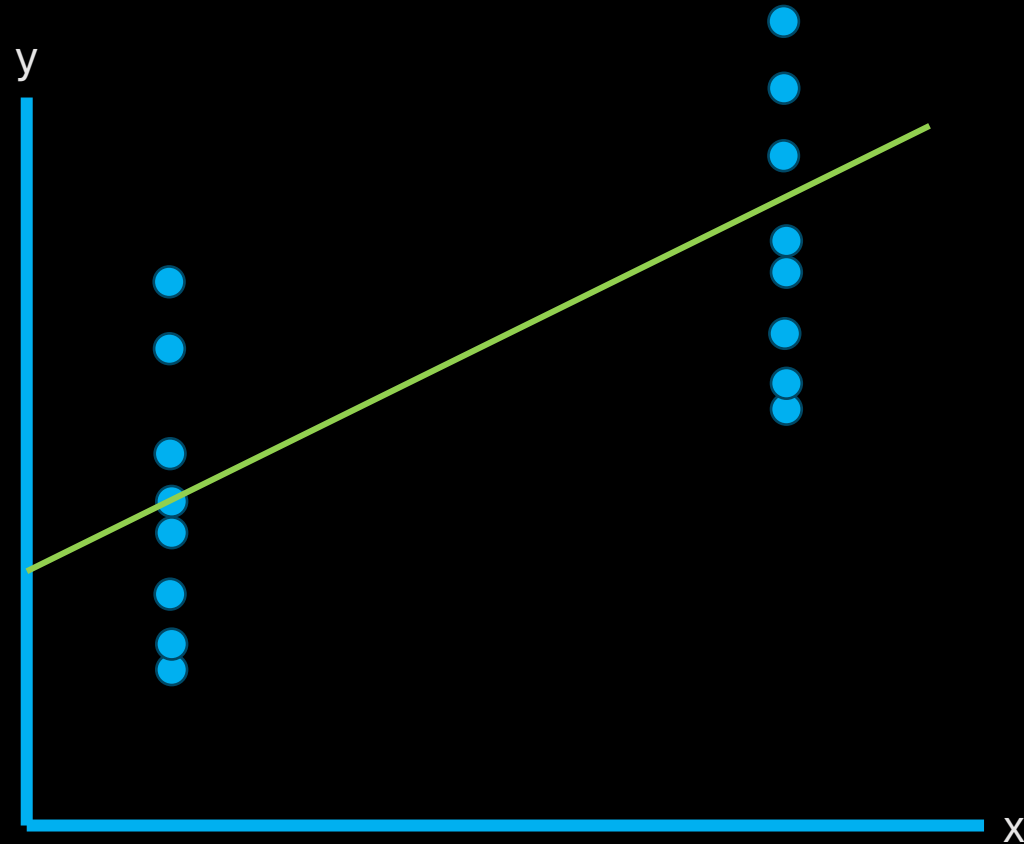
RATIO

gewicht in kg

Numeriek

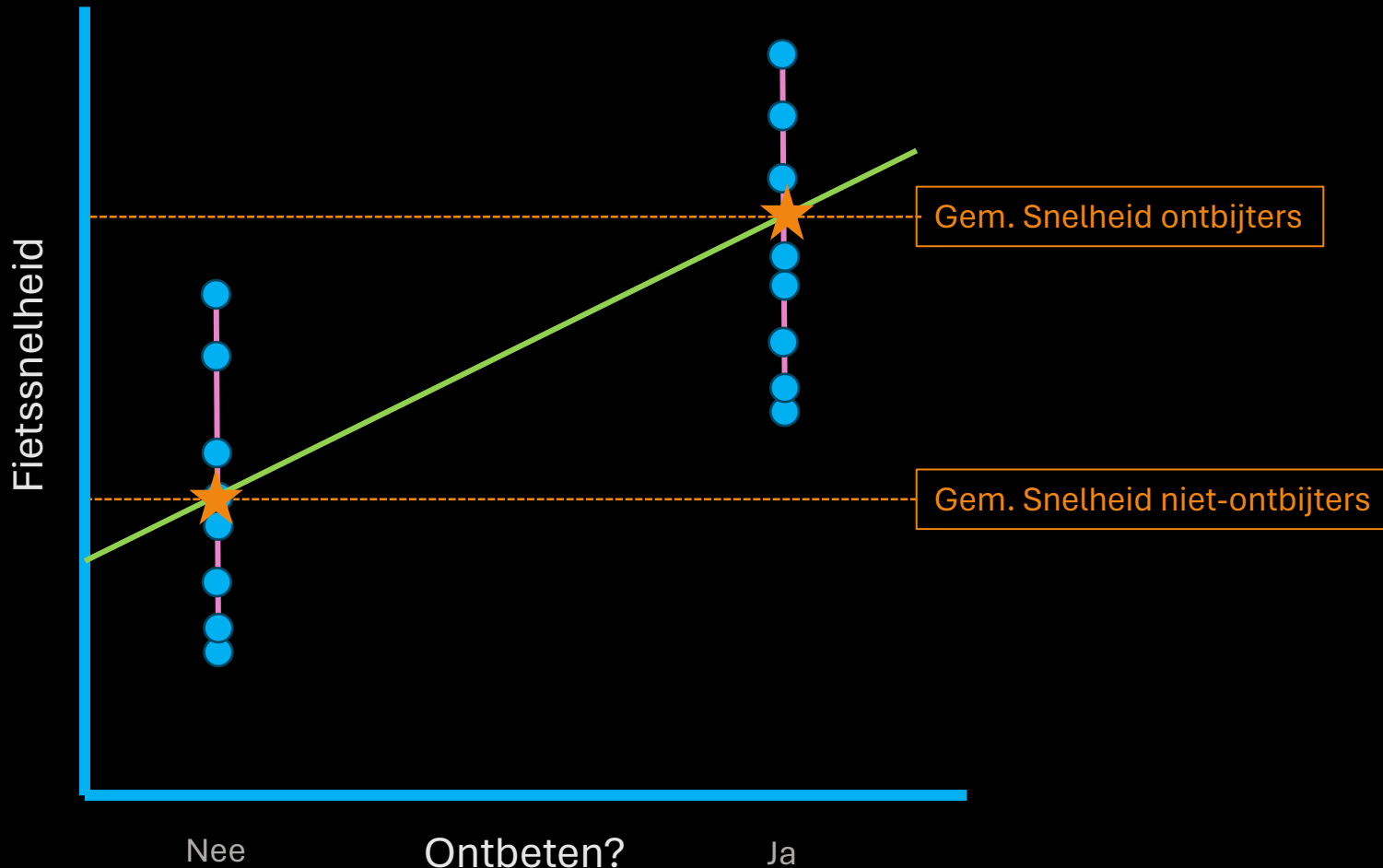
STAP 1: DICHOTOME VARIABLE ALS OV

Vraag: hoe ziet de regressie-grafiek eruit als we een **dichotome** onafhankelijke variabele zouden hebben?

STAP 1: DICHOTOME VARIABELE ALS OV

Voorbeeld: ontbijt en fietssnelheid

Waar kruist de lijn nu de punten?

➤ Op het *groepsgemiddelde*

Wat is nu het residu ε_i ?

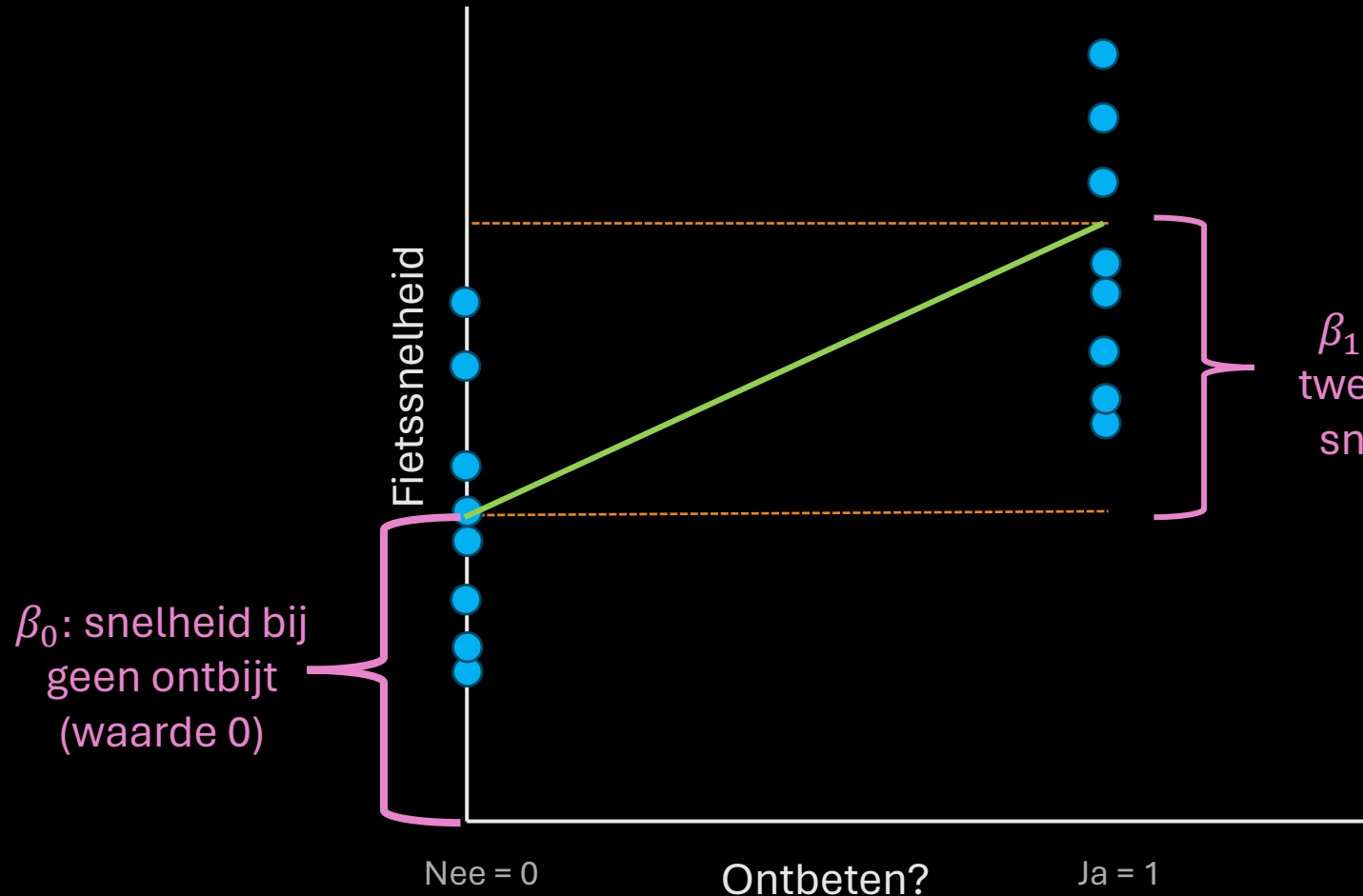
➤ De *afwijking* tot het groepsgemiddelde

Bij dichotome onafhankelijke variabele trekt regressie dus vanzelf een lijn tussen de twee groepsgemiddelde

$$snelheid_i = \beta_0 + \beta_1 ontbeten_i + \varepsilon_i$$

STAP 2: DE DUMMY-TRUC

We maken een dichotome variabele met waarden 0 en 1

Wat is nu de interpretatie van β_0 en β_1 ?

β_1 : verschil tussen twee groepen – extra snelheid bij ontbijt (waarde 1)

$$snelheid_i = \beta_0 + \beta_1 ontbeten_i + \varepsilon_i$$

STAP 2: DE DUMMY-TRUC

We maken een dichotome variabele met waarden 0 en 1

$$snelheid_i = \beta_0 + \beta_1 ontbeten_i + \varepsilon_i$$

Niet ontbeten: $snelheid_i = \beta_0 + \beta_1 \times 0 + \varepsilon_i = \boxed{\beta_0 + \varepsilon_i}$

β_0 : snelheid bij
geen ontbijt
(waarde 0)

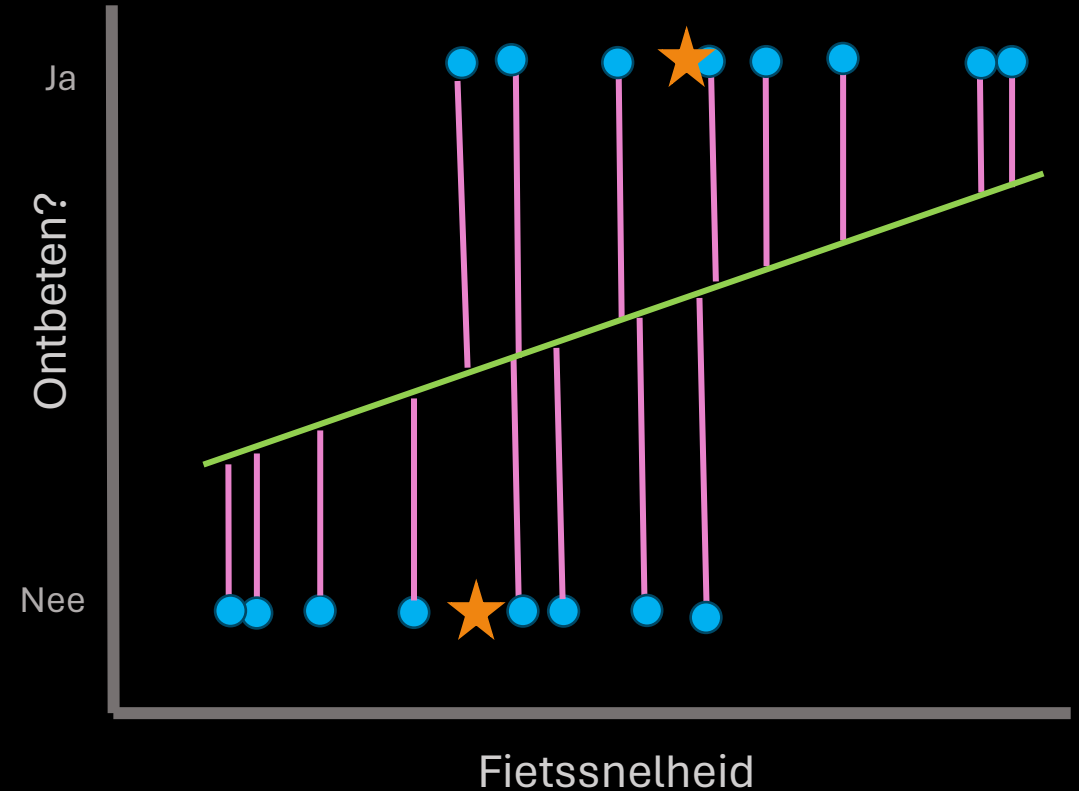
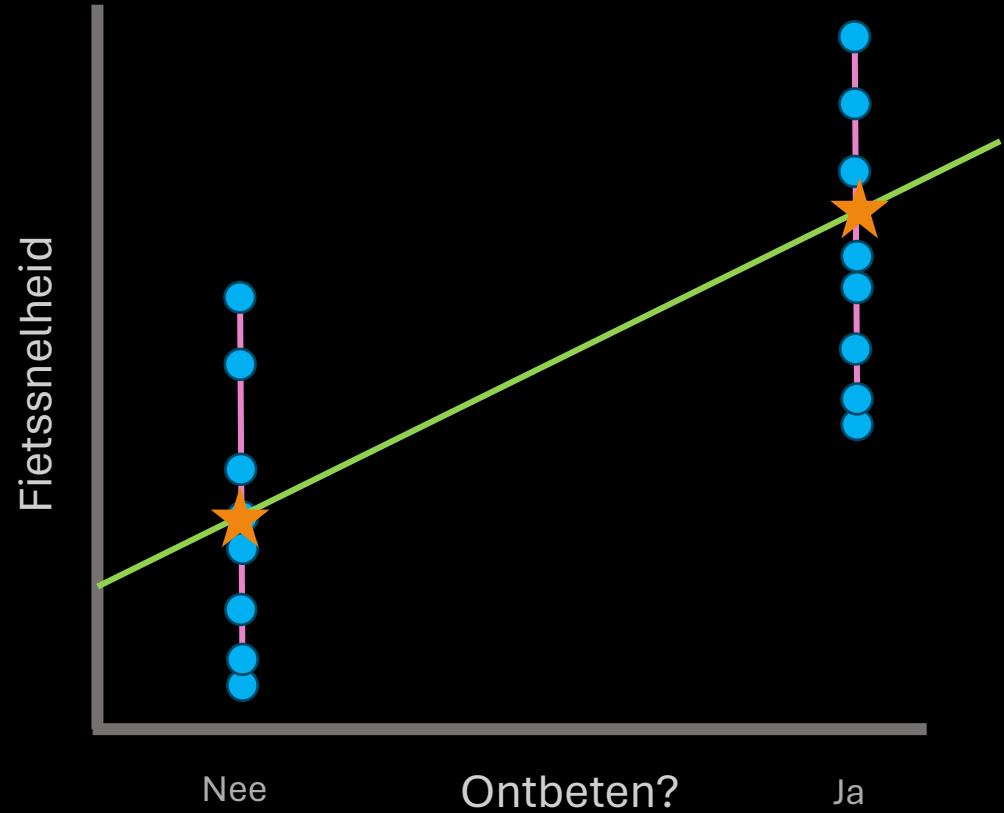

Wel ontbeten: $snelheid_i = \beta_0 + \beta_1 \times 1 + \varepsilon_i = \boxed{\beta_0 + \beta_1 + \varepsilon_i}$

β_1 : verschil tussen
twee groepen – extra
snelheid bij ontbijt
(waarde 1)

LET OP: ALLEEN VOOR ONAFHANKELIJKE VARIABLEN

We kunnen deze truc niet gebruiken voor afhankelijke variabelen!

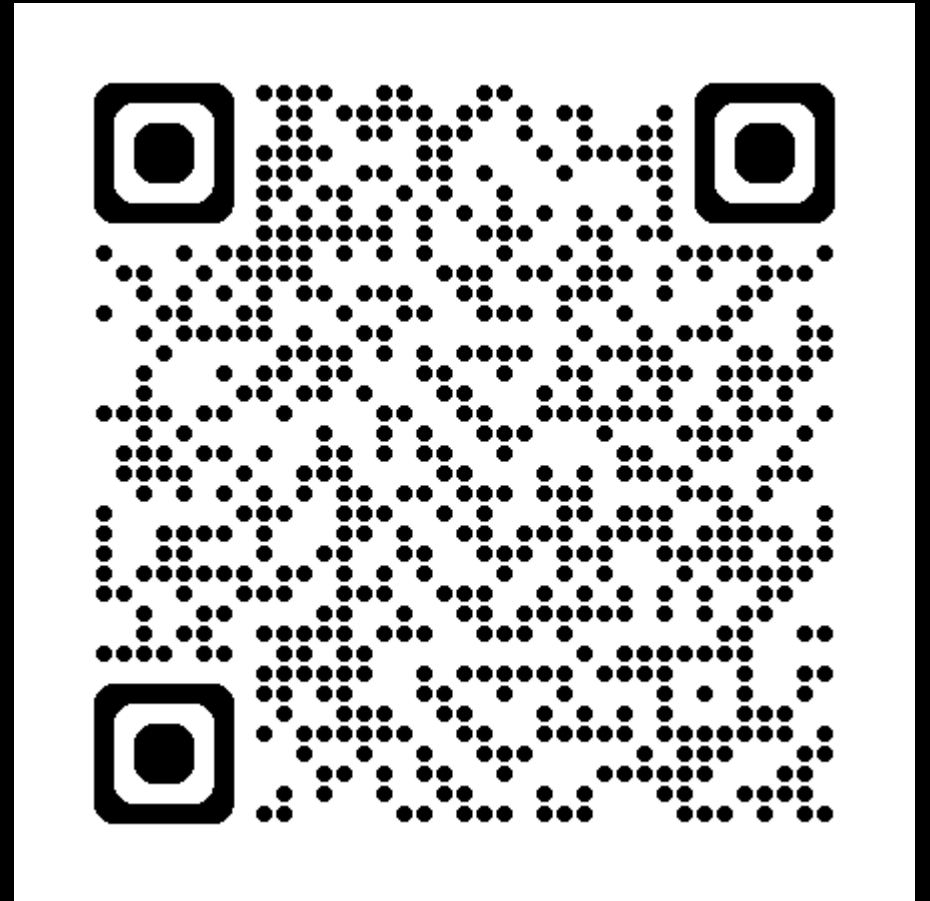

- Je krijgt dan een **andere (vlakkere) lijn** omdat we altijd de *verticale* residuen minimaliseren – hij loopt niet meer door de gemiddelden
- We voorspellen **onmogelijke uitkomsten** (y zal ook andere waarden aannemen dan alleen 0 en 1)
- Oplossing: **logistische regressie**

<https://elmarjansen.nl/os>

OEFENING 1

...

DUMMIES VOOR NOMINALE VARIABELEN

CATEGORIALE ONAFHANKELIJKE VARIABELEN

Corporatie-
huur

$$Koop_i = 0$$

$$PartHuur_i = 0$$

~~$$CorpHuur_i = 1$$~~

Particuliere
huur

$$Koop_i = 0$$

$$PartHuur_i = 1$$

~~$$CorpHuur_i = 0$$~~

Koop

$$Koop_i = 1$$

$$PartHuur_i = 0$$

~~$$CorpHuur_i = 0$$~~

(maakt onderscheid koop en huur)

(maakt onderscheid binnen huur)

(niet meer nodig)

Baseline-categorie

Je hebt altijd 1 dummy-variabele minder nodig dan er categorieën zijn. De categorie zonder eigen dummy wordt automatisch de “baseline”-categorie waar we de andere categorieën tegen afzetten.

MEERDERE DUMMIES

$$y_i = \beta_0 + \beta_1 \text{PartHuur}_i + \beta_2 \text{Koop}_i + \varepsilon_i$$

Corporatie-
huur

$$\begin{aligned}\text{PartHuur}_i &= 0 \\ \text{Koop}_i &= 0\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}y_i &= \beta_0 + \beta_1 \times 0 + \beta_2 \times 0 + \varepsilon_i \\ y_i &= \beta_0 + \varepsilon_i\end{aligned}$$

Particuliere
huur

$$\begin{aligned}\text{PartHuur}_i &= 1 \\ \text{Koop}_i &= 0\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}y_i &= \beta_0 + \beta_1 \times 1 + \beta_2 \times 0 + \varepsilon_i \\ y_i &= \beta_0 + \beta_1 + \varepsilon_i\end{aligned}$$

Koop

$$\begin{aligned}\text{PartHuur}_i &= 0 \\ \text{Koop}_i &= 1\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}y_i &= \beta_0 + \beta_1 \times 0 + \beta_2 \times 1 + \varepsilon_i \\ y_i &= \beta_0 + \beta_2 + \varepsilon_i\end{aligned}$$

Interpretatie

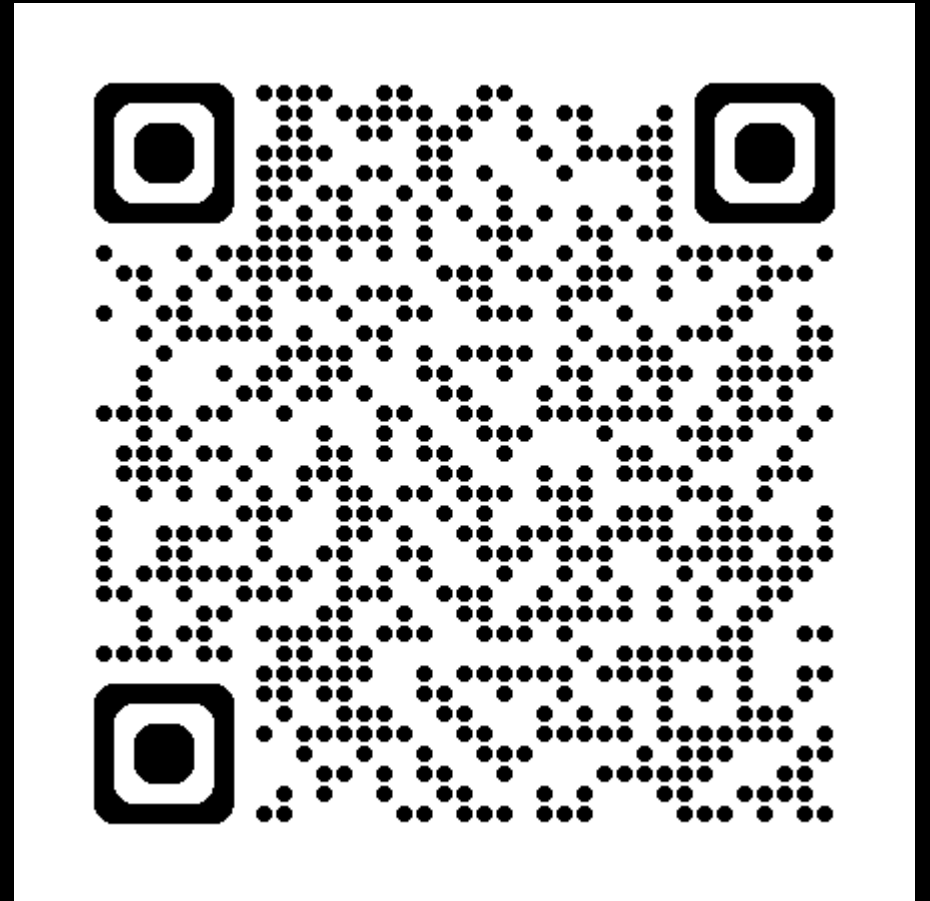
Coefficient van particuliere-huur-dummy (β_1):
verschil tussen corporatiehuur en particuliere huur

Coefficient van koop-dummy (β_2):
verschil tussen corporatiehuur en koop

<https://elmarjansen.nl/os>

0EFENING 2

...

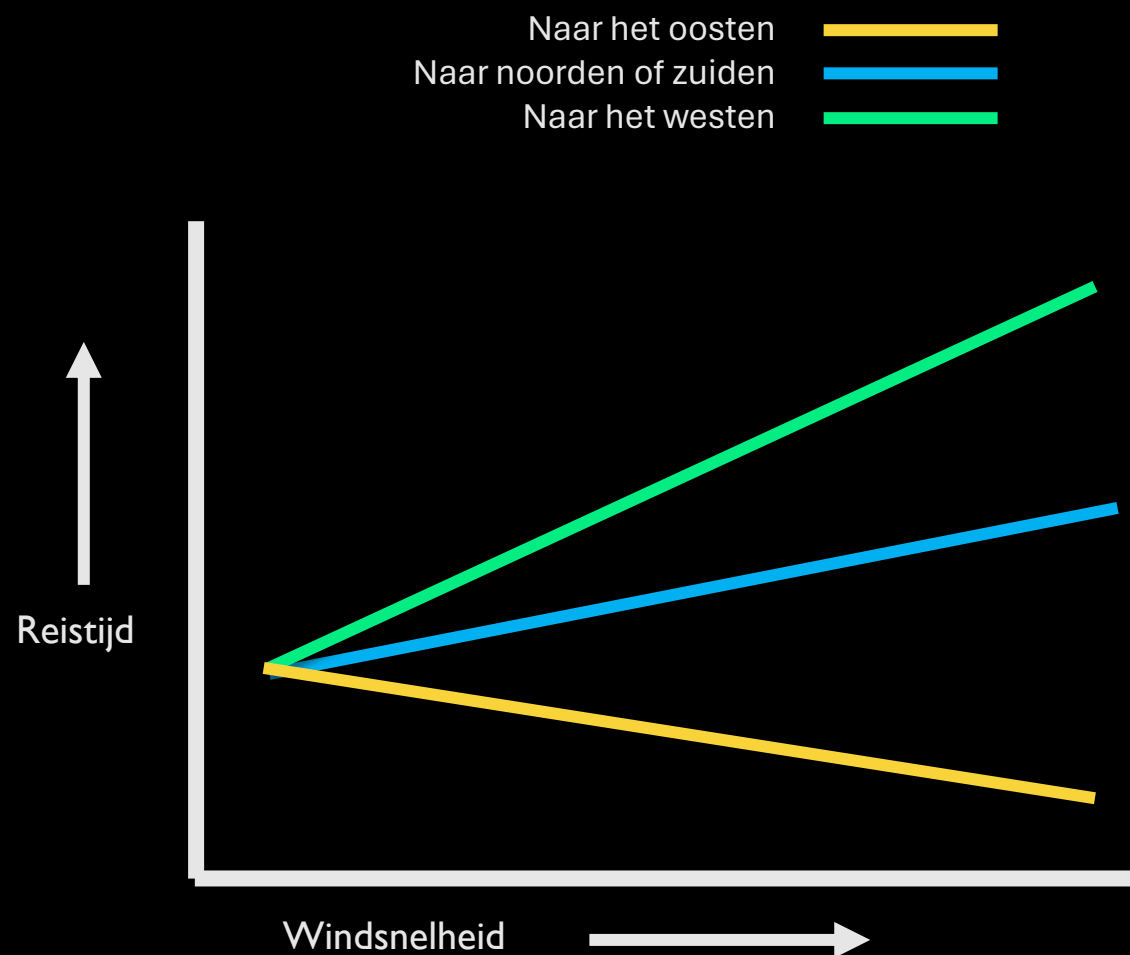

INTERACTIES

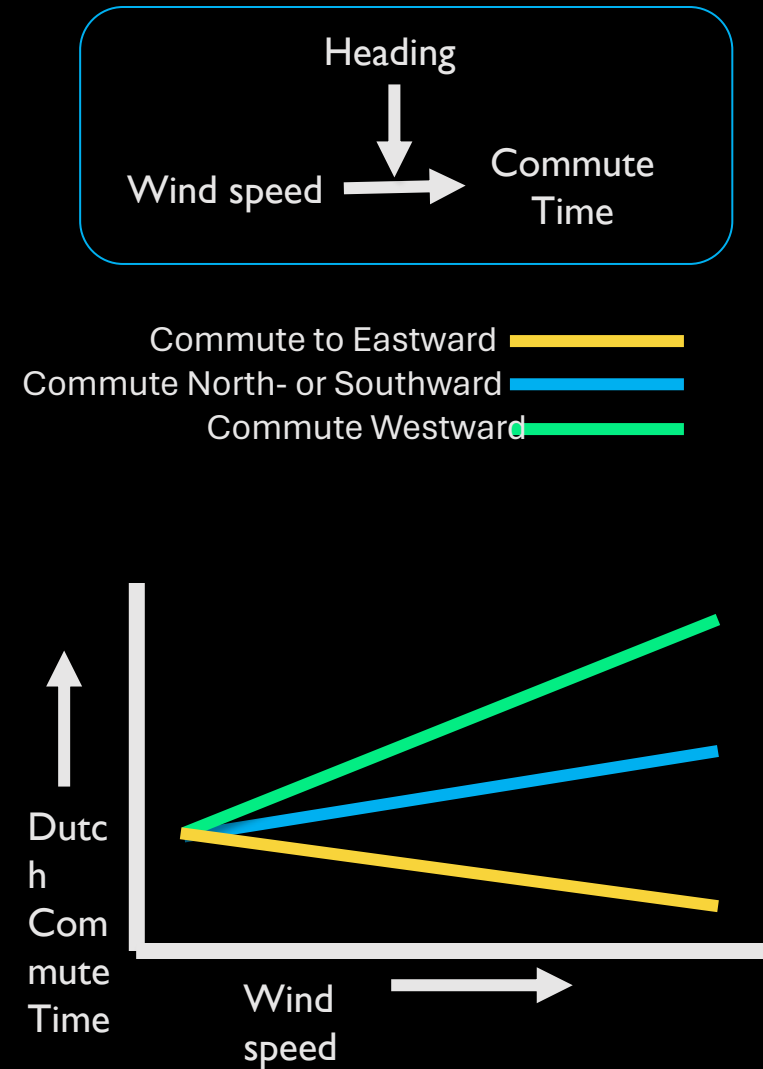

WAT IS EEN INTERACTIE- EFFECT?

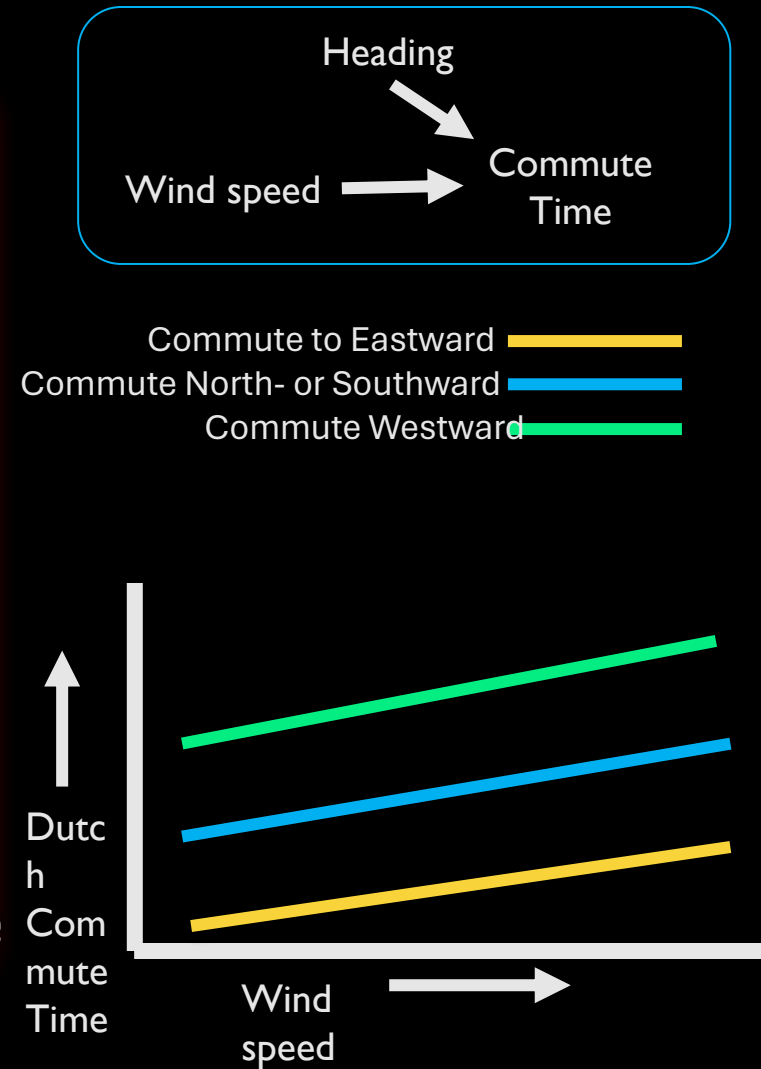

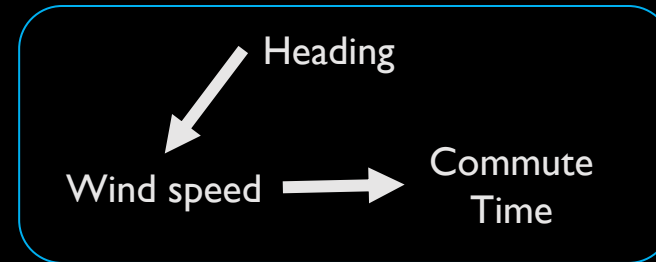
Interactie is:
Het *effect* van
een X varieert,
afhankelijk van
waarde van
andere X

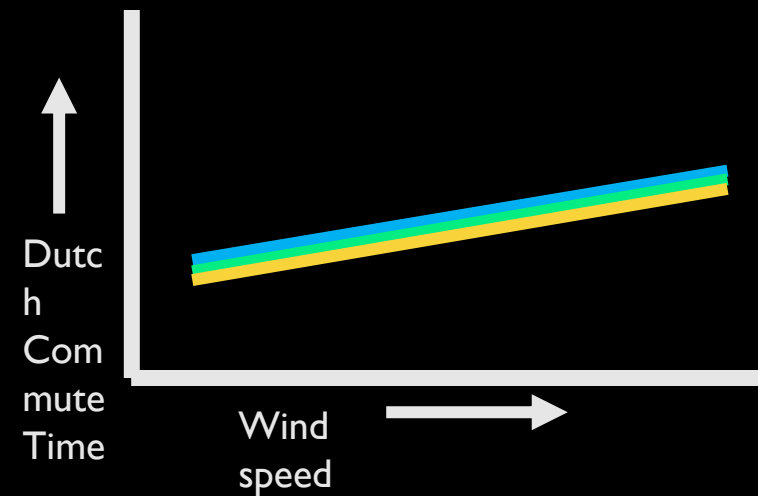
Interactie is niet
twee X-en
(onafhankelijke
variabelen)
die allebei een effect
hebben op de
afhankelijke variabele

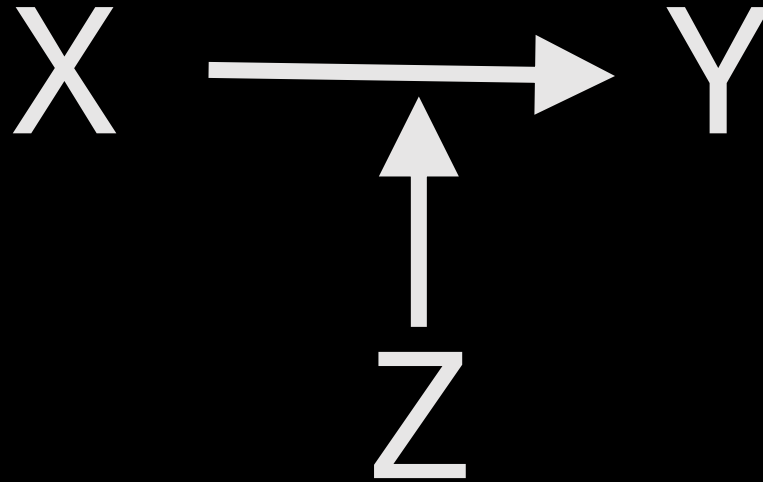
Interactie is niet
een X met effect
op een andere X

Commute to Eastward ———
Commute North- or Southward ———
Commute Westward ———

INTERACTIE IN SCHEMA

Een interactie-effect is een *effect op de omvang van een ander effect*.
Oftewel: hoe groot het effect van X op Y is, hangt af van Z.

Interactie

x_1 en x_2
interacteren

Contingentie

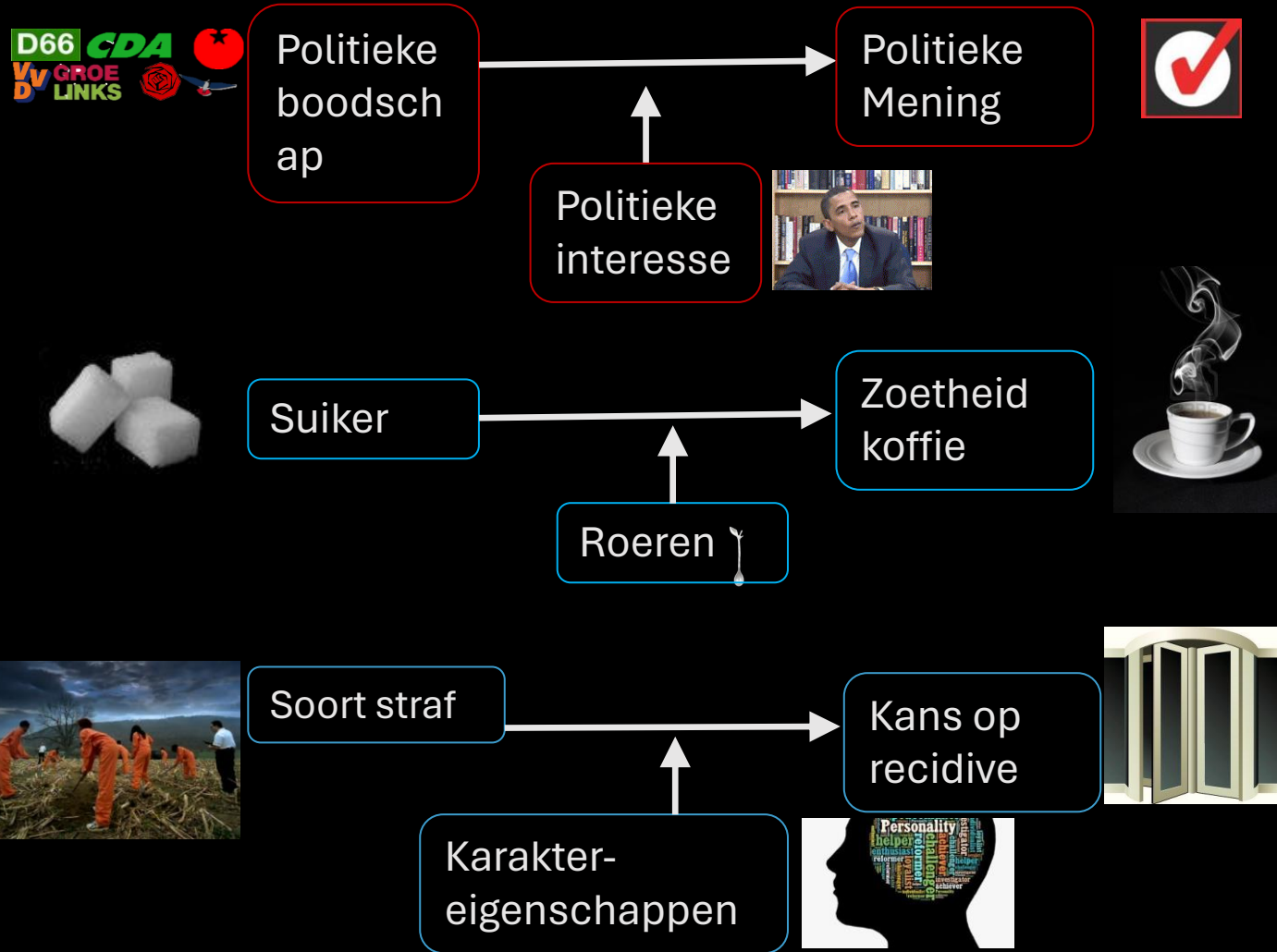
the effect of x_1 is contingent on
 x_2

Moderatie

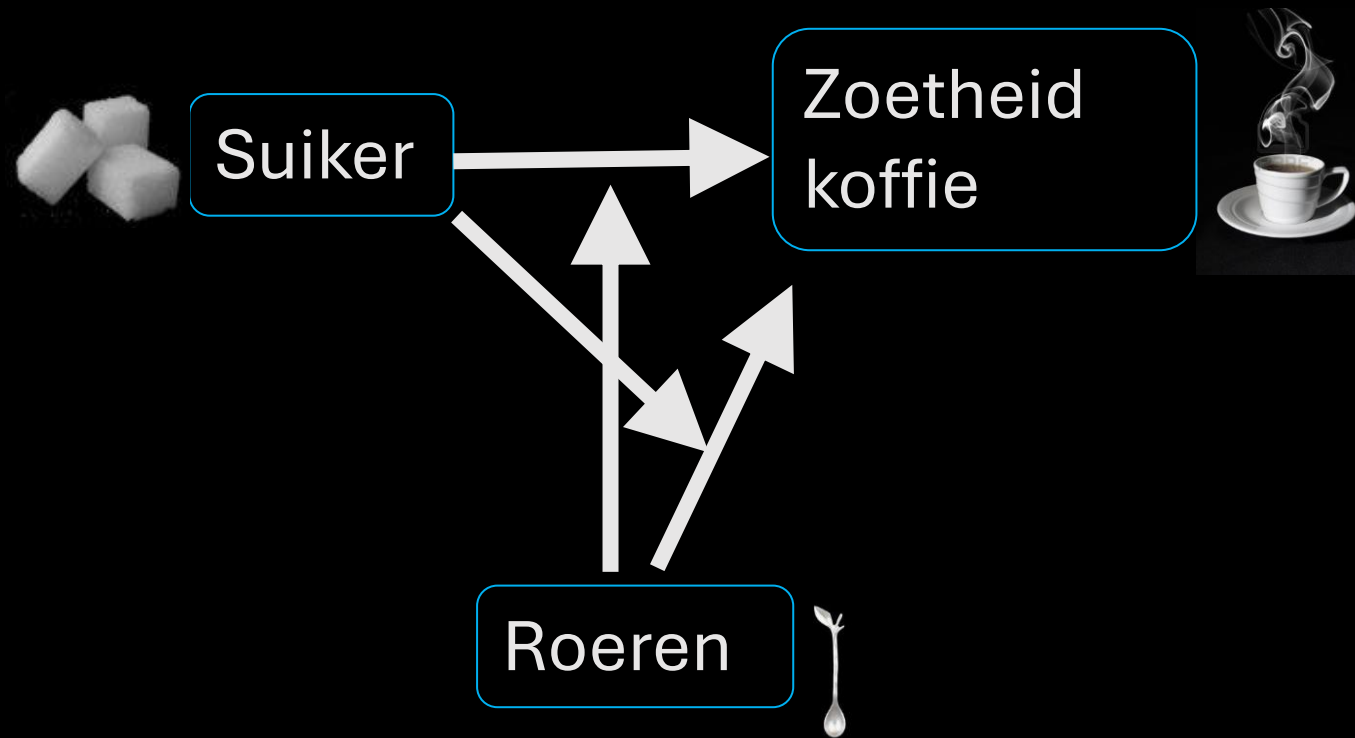
x_1 moderates the effect of x_2

Conditionaliteit

the effect of x_1 is conditional on x_2

Nerd-note: zeggen dat Z een interactie heeft op het effect van X op Y, is technisch hetzelfde als zeggen dat X een interactie heeft op het effect van Z op Y

INTERACTIE: VOORBEELD

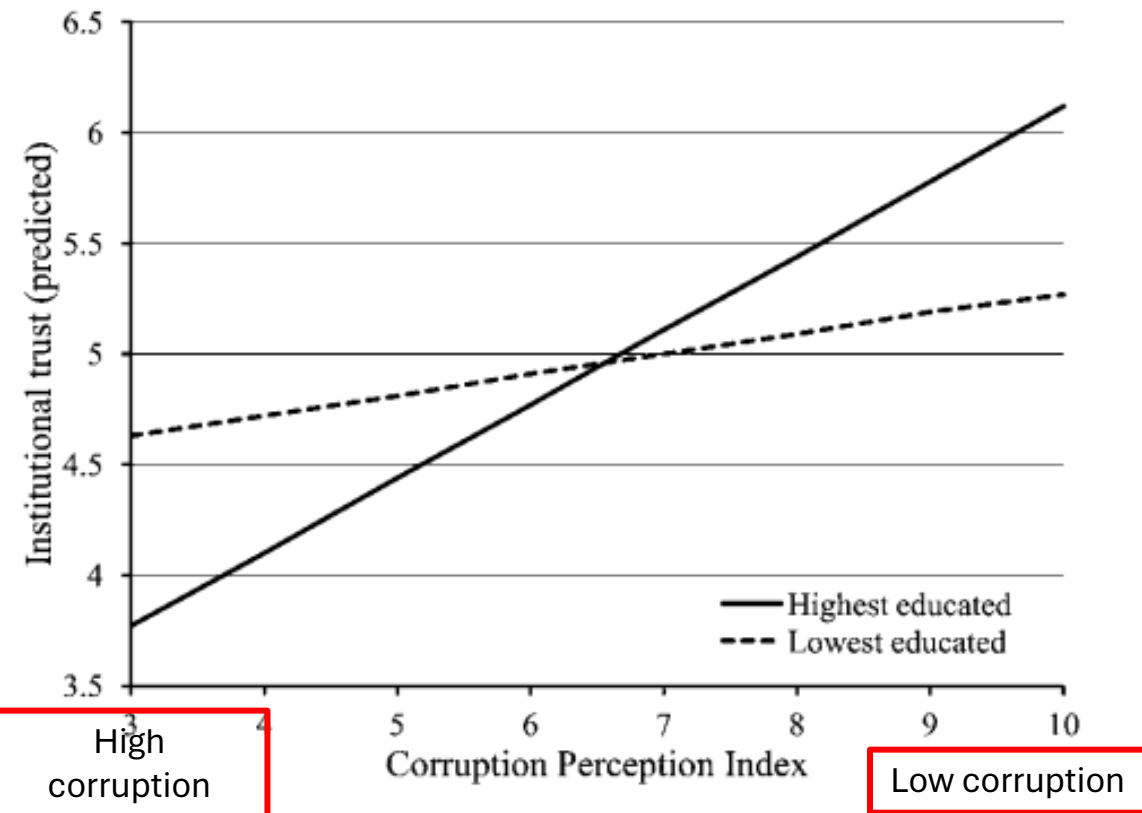
Corruptie

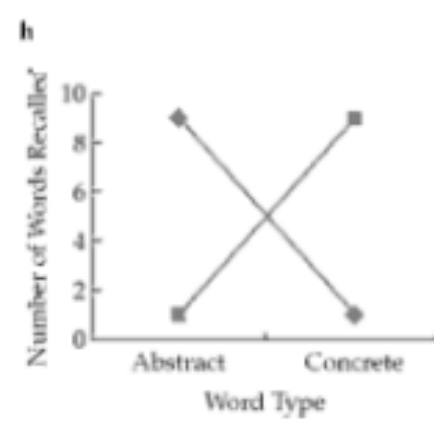
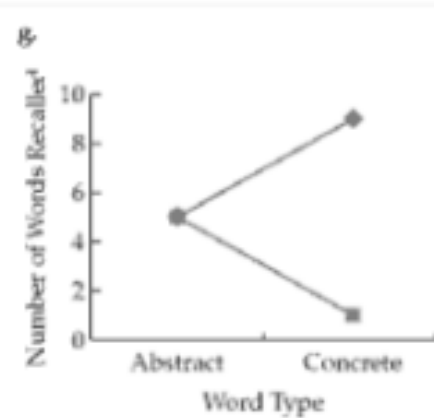
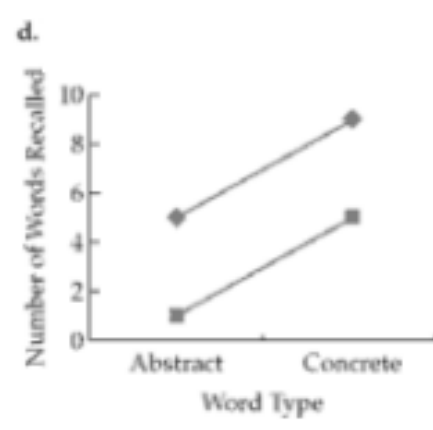
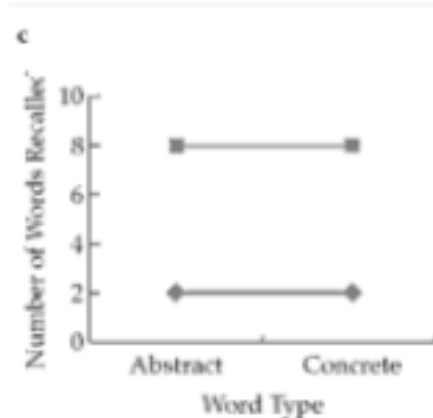
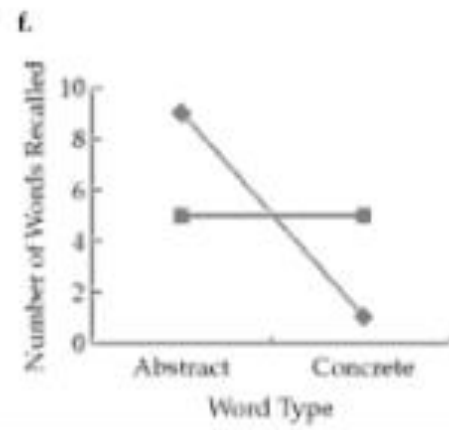
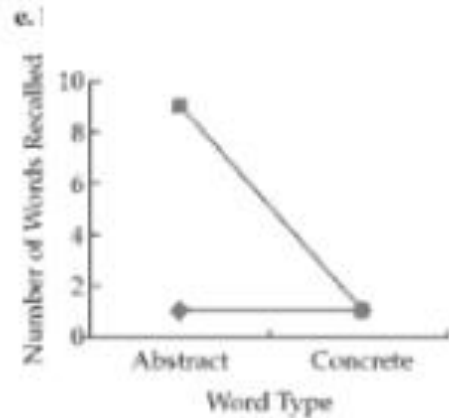
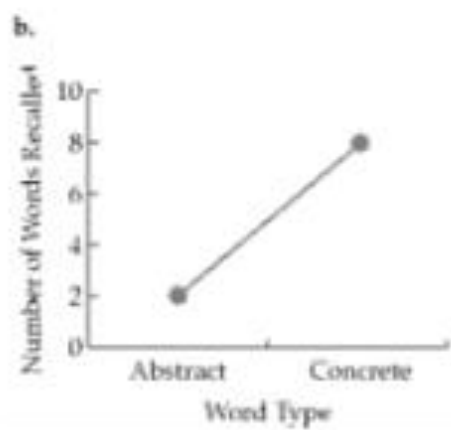
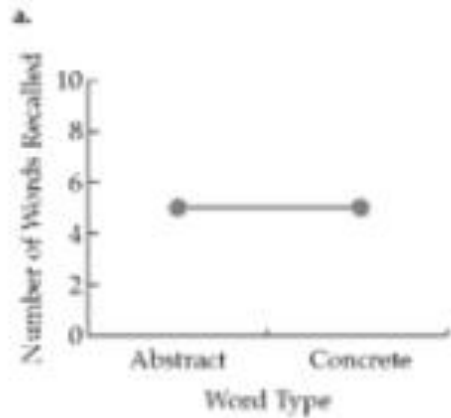
VERTROUWEN

Opleiding

FIGURE 3 Predicted Values of Institutional Trust across Levels of Corruption and Education Groups

INTERACTIES IN REGRESSIE

De regressie-vergelijking

INTERACTIE-EFFECT IN REGRESSIE

Voeg ook altijd het
“main”-effect van
beide variabelen toe!

De interactie is de
vermenigvuldiging tussen
beide variabelen

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 X_{1i} + \beta_2 X_{2i} + \beta_3 X_{1i} X_{2i} + \varepsilon_i$$

Als je herschikt, zie je dat het effect van X1 nu afhankelijk is van X2

$$Y_i = (\beta_0 + \beta_2 X_{2i}) + (\beta_1 + \beta_3 X_{2i}) X_{1i} + \varepsilon_i$$

Effect van X1 wordt nu zelf
beïnvloed door X2

INTERPRETATIE INTERACTIE

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 X_{1i} + \beta_2 X_{2i} + \beta_3 X_{1i} X_{2i} + \varepsilon_i$$

$$Y_i = (\beta_0 + \beta_2 X_{2i}) + (\beta_1 + \beta_3 X_{2i}) X_{1i} + \varepsilon_i$$

$$Y_i = (\beta_0 + \beta_1 X_{1i}) + (\beta_2 + \beta_3 X_{1i}) X_{2i} + \varepsilon_i$$

β_0 : Waarde Y_i als X_{1i} en X_{2i} 0 zijn

β_1 : Effect van X_{1i} als X_{2i} 0 is (dus: hoeveel stijgt Y_i als X_{1i} met 1 omhoog gaat als X_{2i} 0 is)

β_2 : Effect van X_{2i} als X_{1i} 0 is (dus: hoeveel stijgt Y_i als X_{2i} met 1 omhoog gaat als X_{1i} 0 is)

β_3 : Effect van X_{2i} op effect van X_{1i} of Effect van X_{1i} op effect van X_{2i}

(dus met hoeveel meer stijgt Y_i voor iedere toename van X_{1i} met 1 wanneer X_{2i} met 1 omhoog gaat)
of

(dus met hoeveel meer stijgt Y_i voor iedere toename van X_{2i} met 1 wanneer X_{1i} met 1 omhoog gaat)

INTERACTIE MET DUMMY

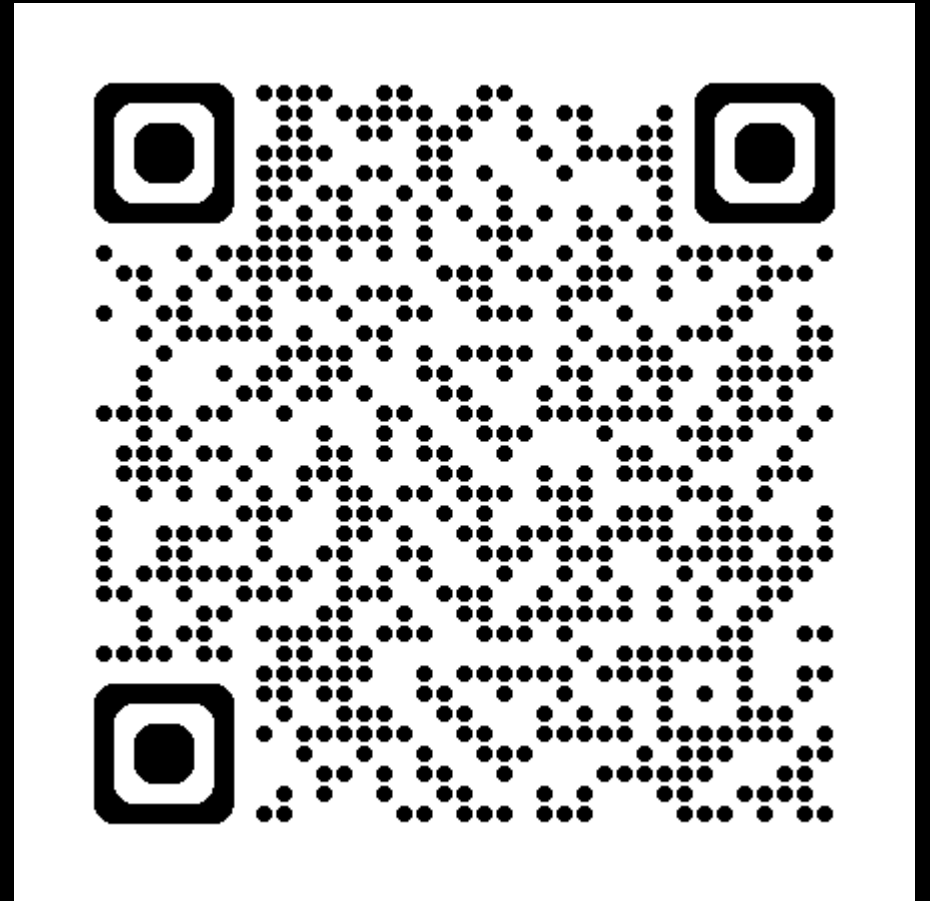
Radical Right, immigration and motivation to control prejudice

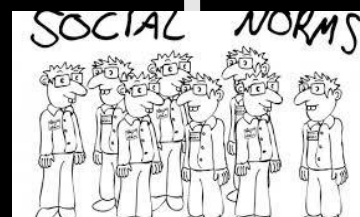

<https://elmarjansen.nl/os>

OEFENING 3

Interactie met dummy

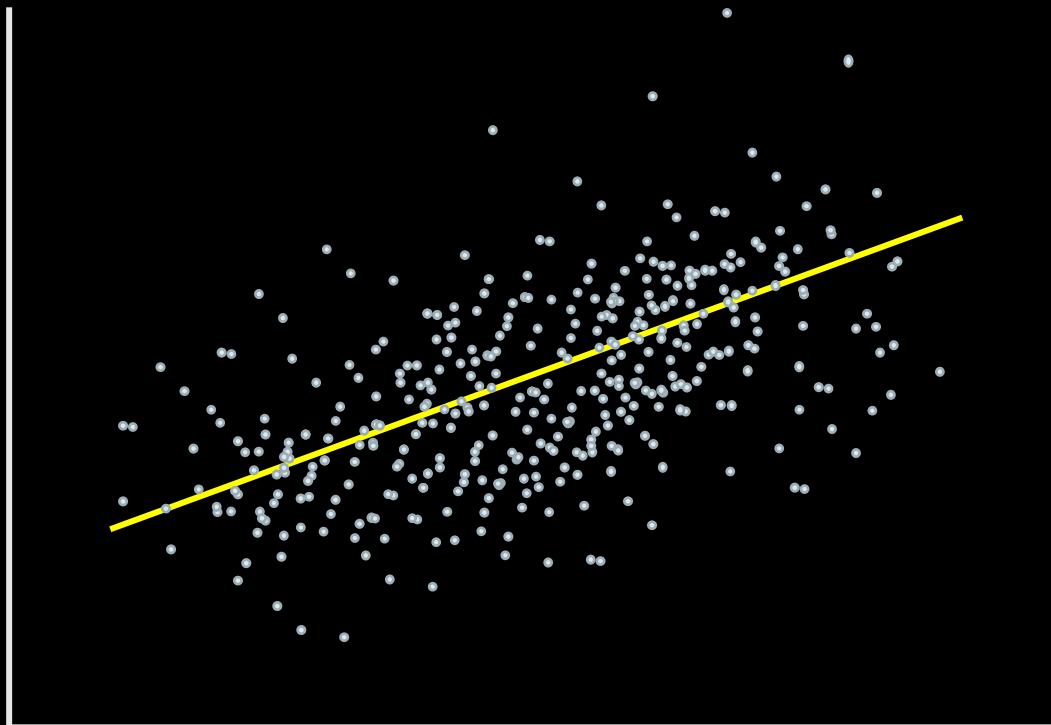

MCP

Stem-voorkeur anti-
immigratiepartij

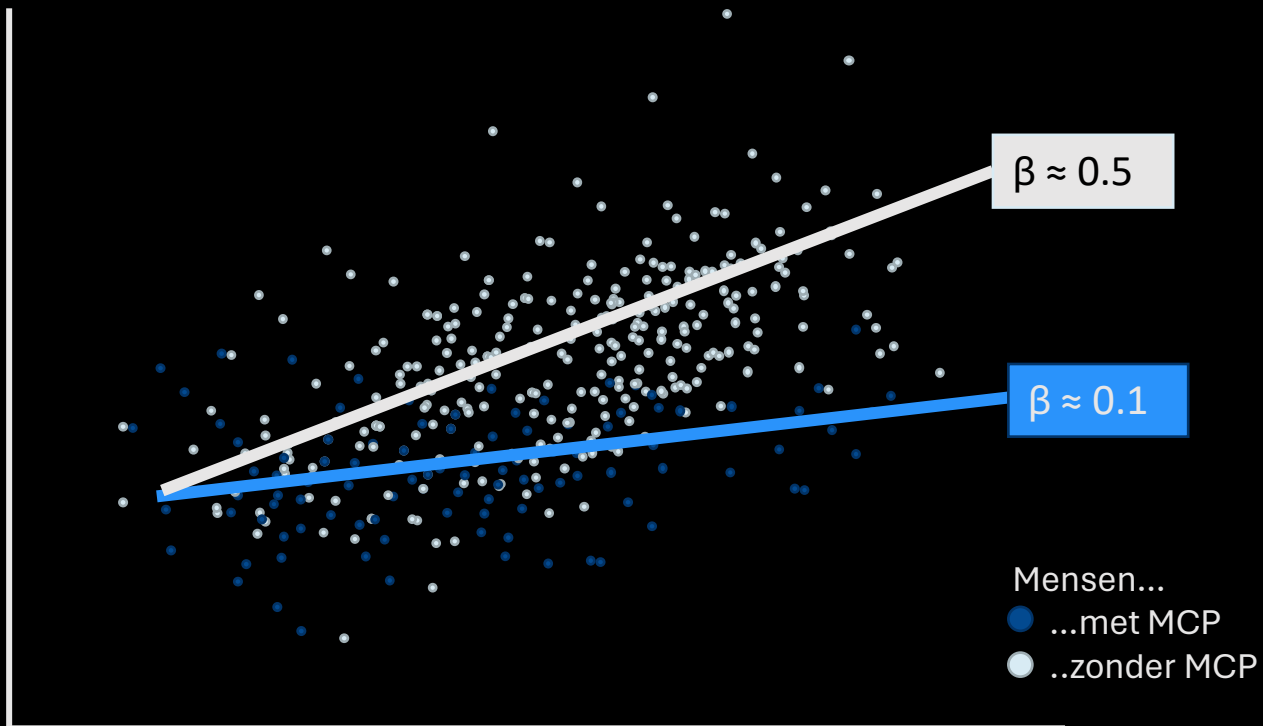

Steun voor meer restrictief
immigratiebeleid

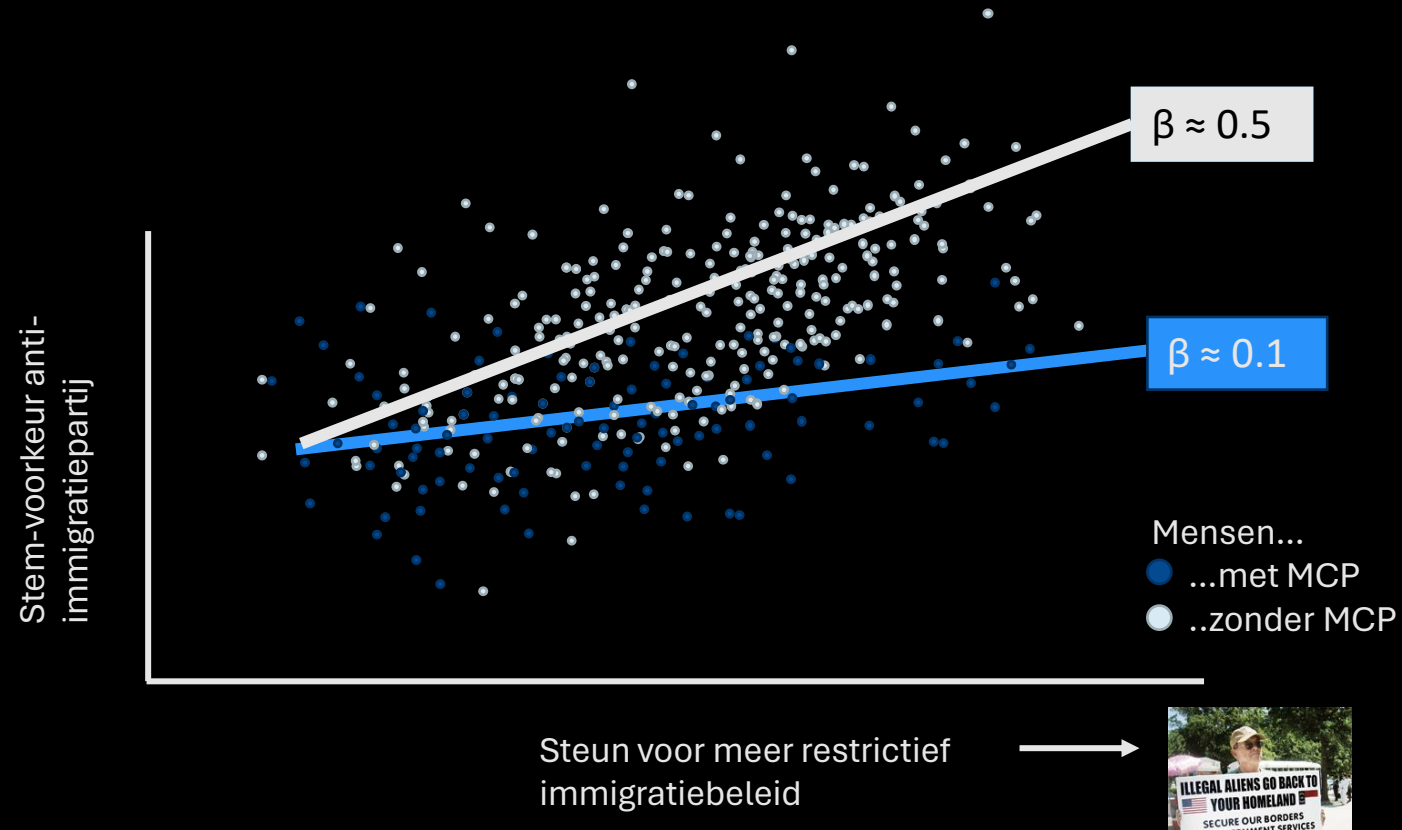
↑
Stem-voorkeur anti-
immigratiepartij

Steun voor meer restrictief
immigratiebeleid

$$VoteRad_i = \beta_0 + \beta_1 Imm_i + \beta_2 MCP_i + \beta_3 Imm_i \times MCP_i + \varepsilon_i$$

$$VoteRad_i = \beta_0 + \beta_1 Imm_i + \beta_2 MCP_i + \beta_3 Imm_i \times MCP_i + \varepsilon_i$$

$$VoteRad_i = \beta_0 + \beta_1 Imm_i + \cancel{\beta_2 \times 0} + \cancel{\beta_3 Imm_i \times 0} + \varepsilon_i$$

If
MCP = 0

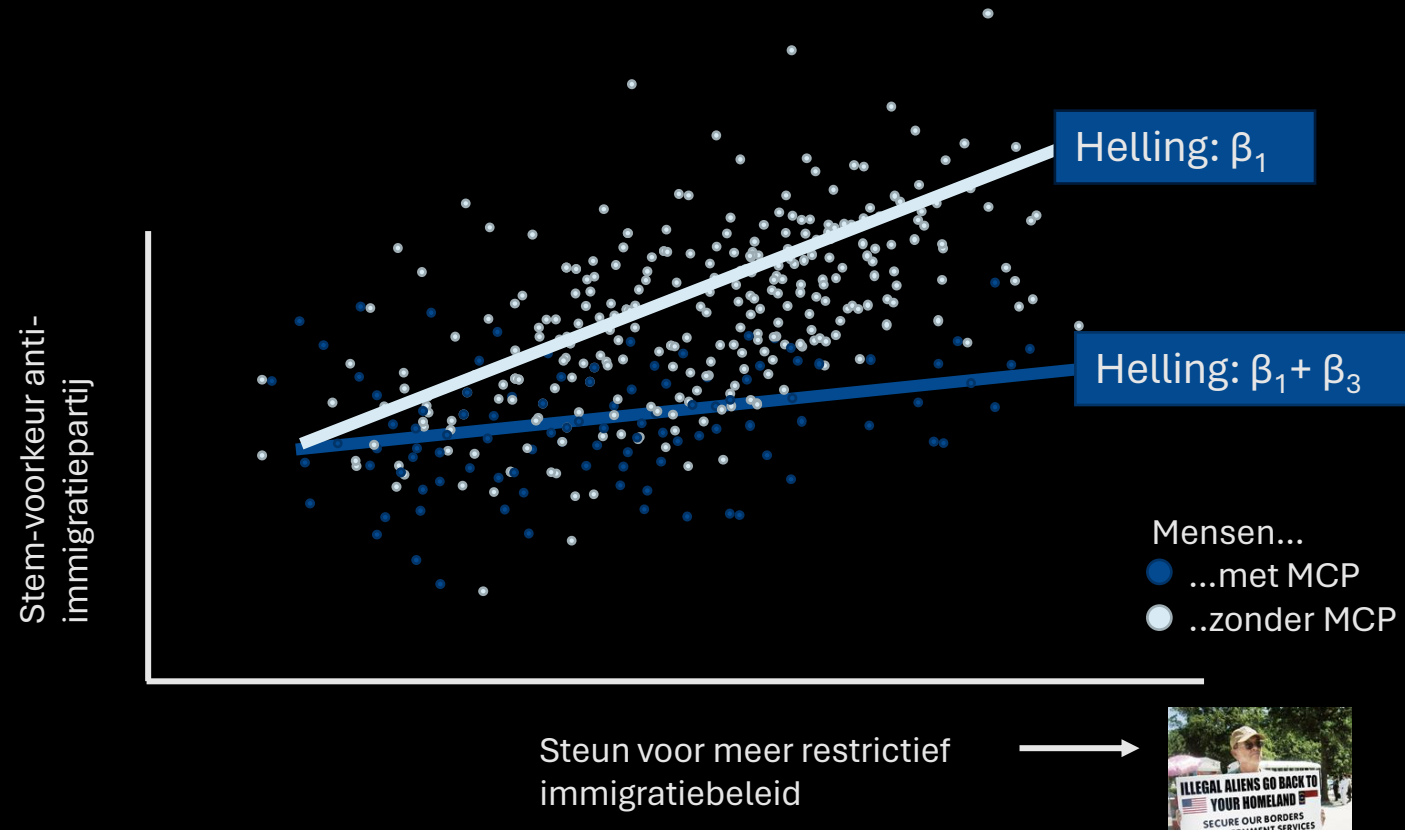
$$VoteRad_i = \beta_0 + \beta_1 Imm_i + \beta_2 \times 1 + \beta_3 Imm_i \times 1 + \varepsilon_i$$

If
MCP = 1

$$VoteRad_i = \beta_0 + \beta_2 + \beta_1 Imm_i + \beta_3 Imm_i + \varepsilon_i$$

$$VoteRad_i = \beta_0 + \beta_2 + (\beta_1 + \beta_3) Imm_i + \varepsilon_i$$

$$VoteRad_i = \beta_0 + \beta_1 Imm_i + \beta_2 MCP_i + \beta_3 Imm_i \times MCP_i + \varepsilon_i$$

'Main effect' immigratie-schaal:

Effect van anti-immigratie houding als MCP 0 is.

'Main effect' MCP:

Effect van MCP als anti-immigratie houding 0 is.

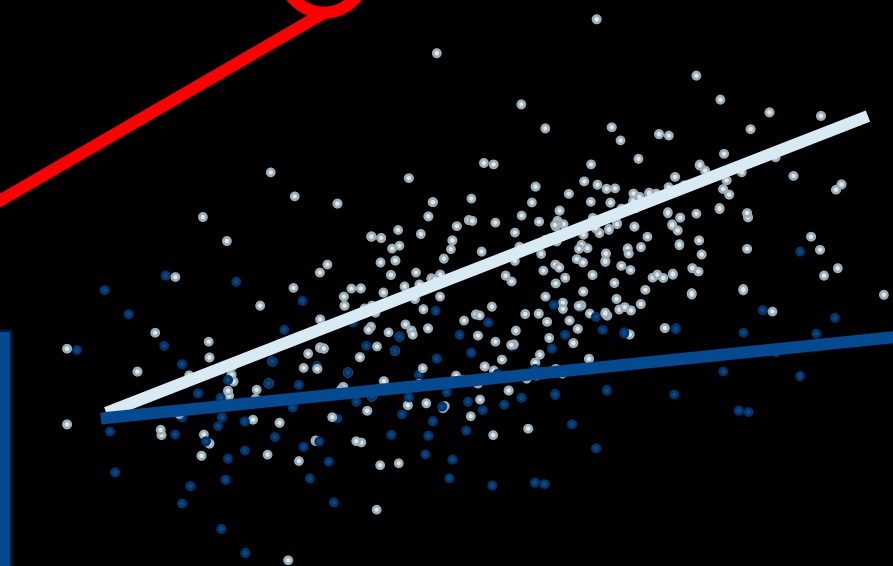
$$VoteRad_i = \beta_0 + \beta_1 Imm_i + \beta_2 MCP_i + \beta_3 Imm_i \times MCP_i + \varepsilon_i$$

'Interactie effect' MCP en immigratie-schaal:

Toename effect anti-migratie houding voor iedere keer dat MCP met 1 stijgt

en

Toename effect MCP voor iedere keer dat anti-immigration houding met 1 stijgt.

Mensen...

● ...met MCP

● ..zonder MCP

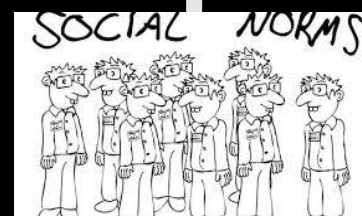
Steun voor meer restrictief
immigratiebeleid

INTERACTIE MET CONTINUE VARIABELE

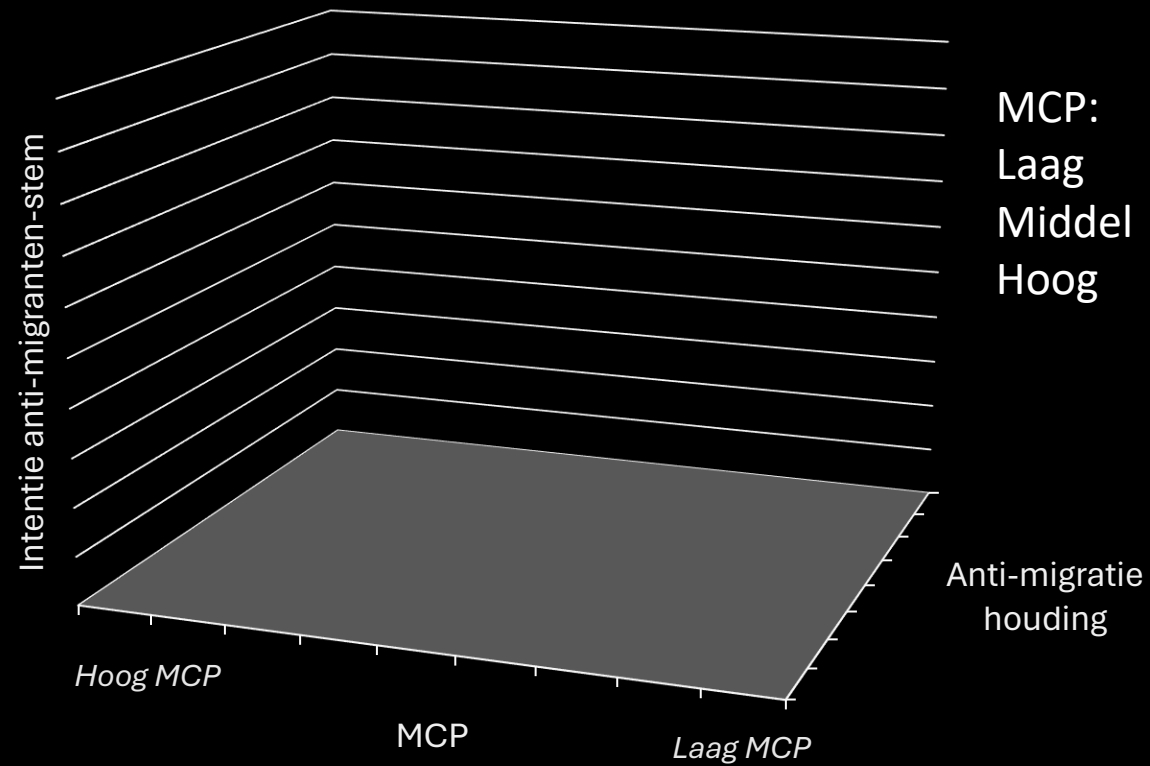
MCP

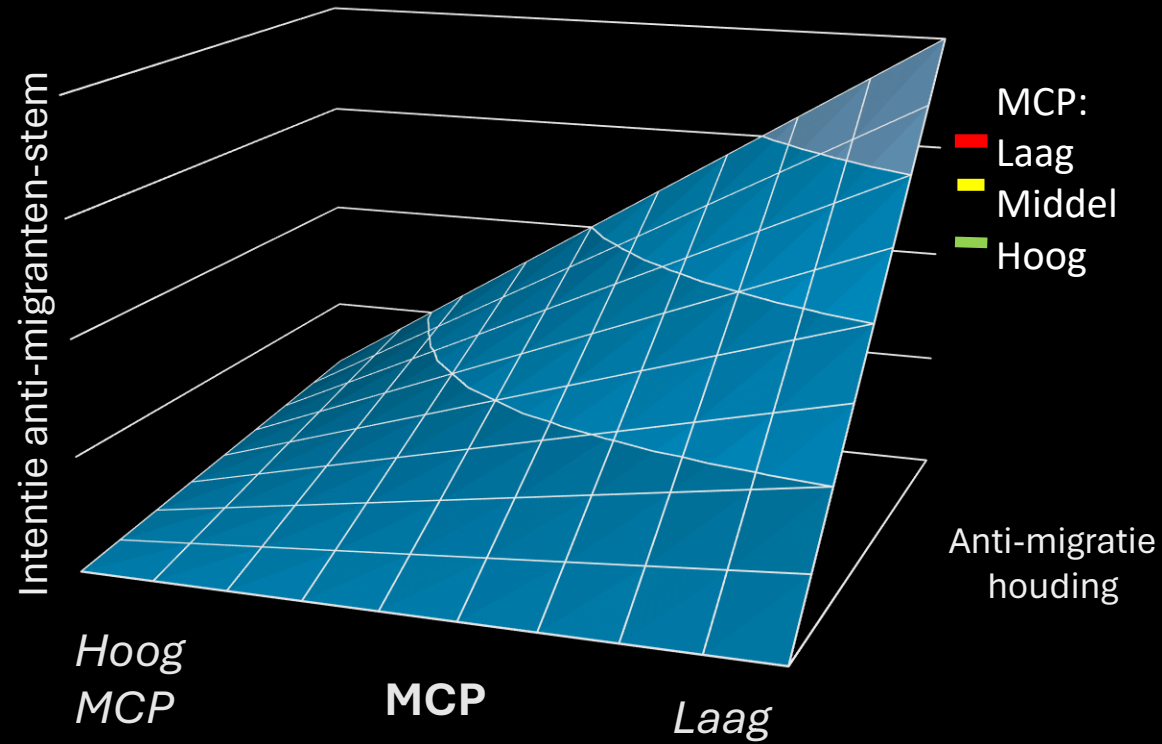
Low

High

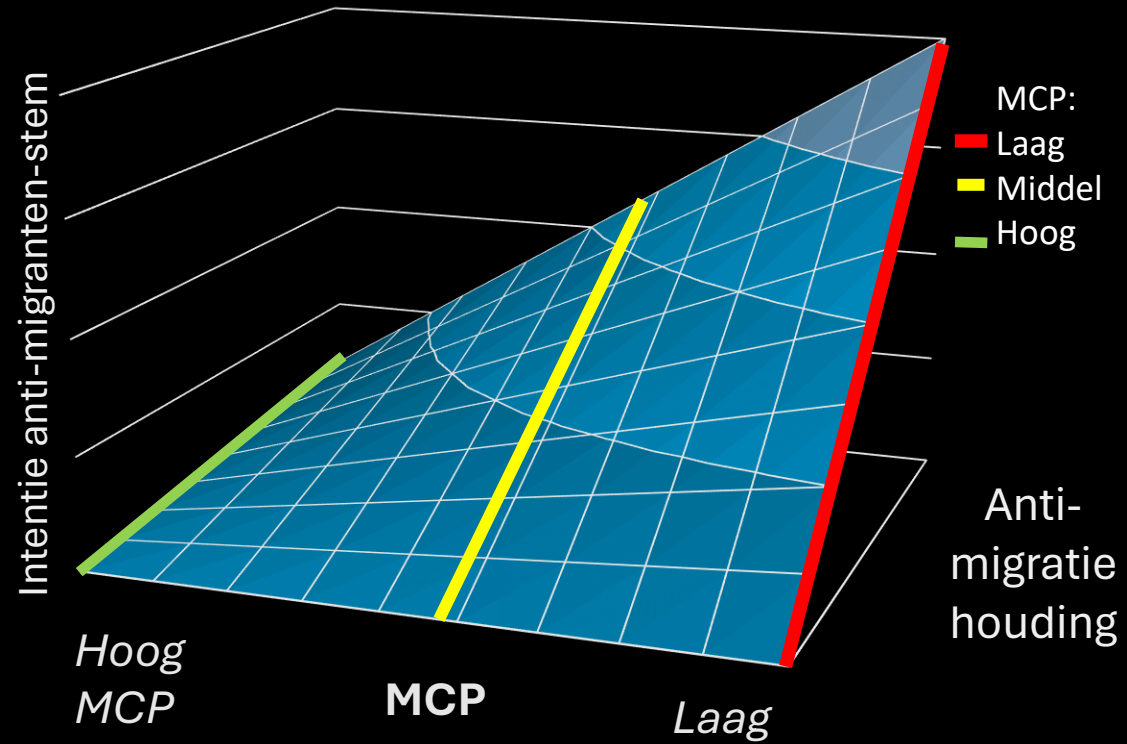
$$VoteRad_i = \beta_0 + \beta_1 Imm_i + \beta_2 MCP_i + \beta_3 Imm_i \times MCP_i + \varepsilon_i$$

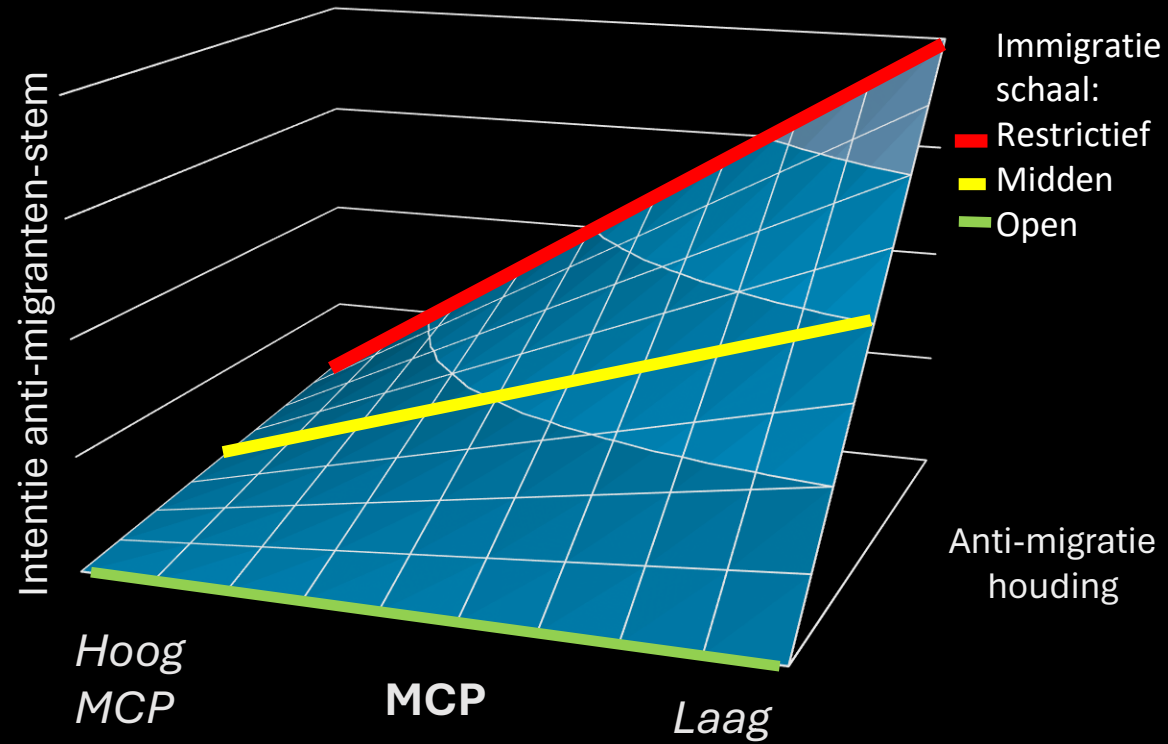
$$VoteRad_i = \beta_0 + \beta_1 Imm_i + \beta_2 MCP_i + \beta_3 Imm_i \times MCP_i + \varepsilon_i$$

$$VoteRad_i = \beta_0 + \beta_1 Imm_i + \beta_2 MCP_i + \beta_3 Imm_i \times MCP_i + \varepsilon_i$$

$$VoteRad_i = \beta_0 + \beta_1 Imm_i + \beta_2 MCP_i + \beta_3 Imm_i \times MCP_i + \varepsilon_i$$

INTERACTIE IN R EN SPSS

Variable	Obs	Mean	Std. Dev.	Min	Max
voteSD	1381	2.137581	2.76938	1	11
mcp	1390	3.797098	.8795793	1	5
inmscale	1390	1.570144	1.106905	0	4


```
summary(lm(voteSD ~ immscale * mcp, data=dt))
```

Call:

```
lm(formula = voteSD ~ immscale * mcp, data = dt)
```

Residuals:

	Min	1Q	Median	3Q	Max
	-9.3863	-0.8441	-0.0837	0.1008	10.0587

Coefficients:

	Estimate	Std. Error	t value	Pr(> t)	
(Intercept)	-1.08813	0.53371	-2.039	0.04166	*
immscale	3.45892	0.20787	16.640	< 2e-16	***
mcp	0.41402	0.12701	3.260	0.00114	**
immscale:mcp	-0.69382	0.05489	-12.640	< 2e-16	***

Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

Residual standard error: 2.152 on 1377 degrees of freedom
(9 observations deleted due to missingness)

Multiple R-squared: 0.3973, Adjusted R-squared: 0.396

F-statistic: 302.6 on 3 and 1377 DF, p-value: < 2.2e-16

$$VoteRad_i = \beta_0 + \beta_1 \times Imm_i + \beta_2 \times MCP_i + \beta_3 \times Imm_i \times MCP_i + \varepsilon_i$$

$$-1.1 + 3.5Imm_i + 0.4MCP_i - 0.7Imm_iMCP_i + \varepsilon_i$$

Effect van anti-immigratie-mening wordt significant gemodereerd door MCP
of
Effect van MCP is significant gemodereerd door anti-immigratie houding

Coefficients:

	Estimate	Std. Error	t value	Pr(> t)	
(Intercept)	-1.08813	0.53371	-2.039	0.04166	*
immscale	3.45392	0.20787	16.640	< 2e-16	***
mcp	0.41402	0.12701	3.260	0.00114	**
immscale:mcp	-0.69382	0.05489	-12.640	< 2e-16	***

INTERPRETATIE INTERACTIE-EFFECT

In het algemeen:

Het **interactie-effect** staat voor de verandering in het effect van X_1 op Y bij iedere toename van één eenheid in X_2

Met iedere eenheid toename in MCP, daalt het effect van anti-immigrant houding met 0.7.

=

$$-1.1 + 3.5Imm_i + 0.4MCP_i - 0.7Imm_iMCP_i + \varepsilon_i$$

Coefficients:

	Estimate	Std. Error	t value	Pr(> t)	
(Intercept)	-1.08813	0.53371	-2.039	0.04166	*
immscale	3.45892	0.20787	16.640	< 2e-16	***
mcp	0.41402	0.12701	3.260	0.00114	**
immscale:mcp	-0.69382	0.05489	-12.640	< 2e-16	***

INTERPRETATIE MAIN-EFFECTS

In het algemeen:

Het **main effect** van een variabele in de interactie is het effect van die variabele,
als de andere variabele in de interactie 0 is.

$$= -1.1 + 3.5Imm_i + 0.4MCP_i - 0.7Imm_iMCP_i + \varepsilon_i$$

Coefficients:

	Estimate	Std. Error	t value	Pr(> t)	
(Intercept)	-1.08813	0.53371	-2.039	0.04166	*
immscale	3.45892	0.20787	16.640	< 2e-16	***
mcp	0.41402	0.12701	3.260	0.00114	**
immscale:mcp	-0.69382	0.05489	-12.640	< 2e-16	***

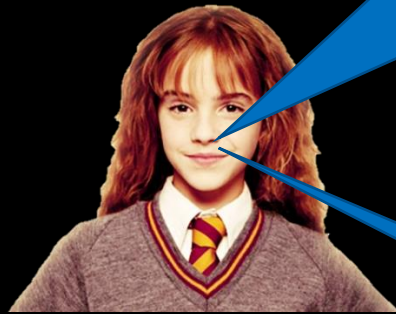
Main effect anti-immigration-houding:
Effect van anti-immigratie-houding,
als MCP 0 is.

Main effect MCP:
Effect van MCP, als anti-
immigratie-houding 0 is.

$$VoteRad_i = -1.1 + 3.5Imm_i + 0.4MCP_i - 0.7Imm_iMCP_i + \varepsilon_i$$

Dit is waarom main effecten
meestal niet zo interessant zijn.

Door de interactie zijn ze nu
'voorwaardelijk', het main-effect
is alleen het effect van die
variabele onder een heel
specifieke voorwaarde, namelijk
dat hij 0 is.

Vaak kan dat
niet eens...

Als MCP = 1:

$$VoteRad_i =$$

$$-1.1 + 3.5Imm_i + 0.4 \times 1 - 0.7Imm_i \times 1 + \varepsilon_i$$

$$= -0.7 + 2.8Imm_i + \varepsilon_i$$

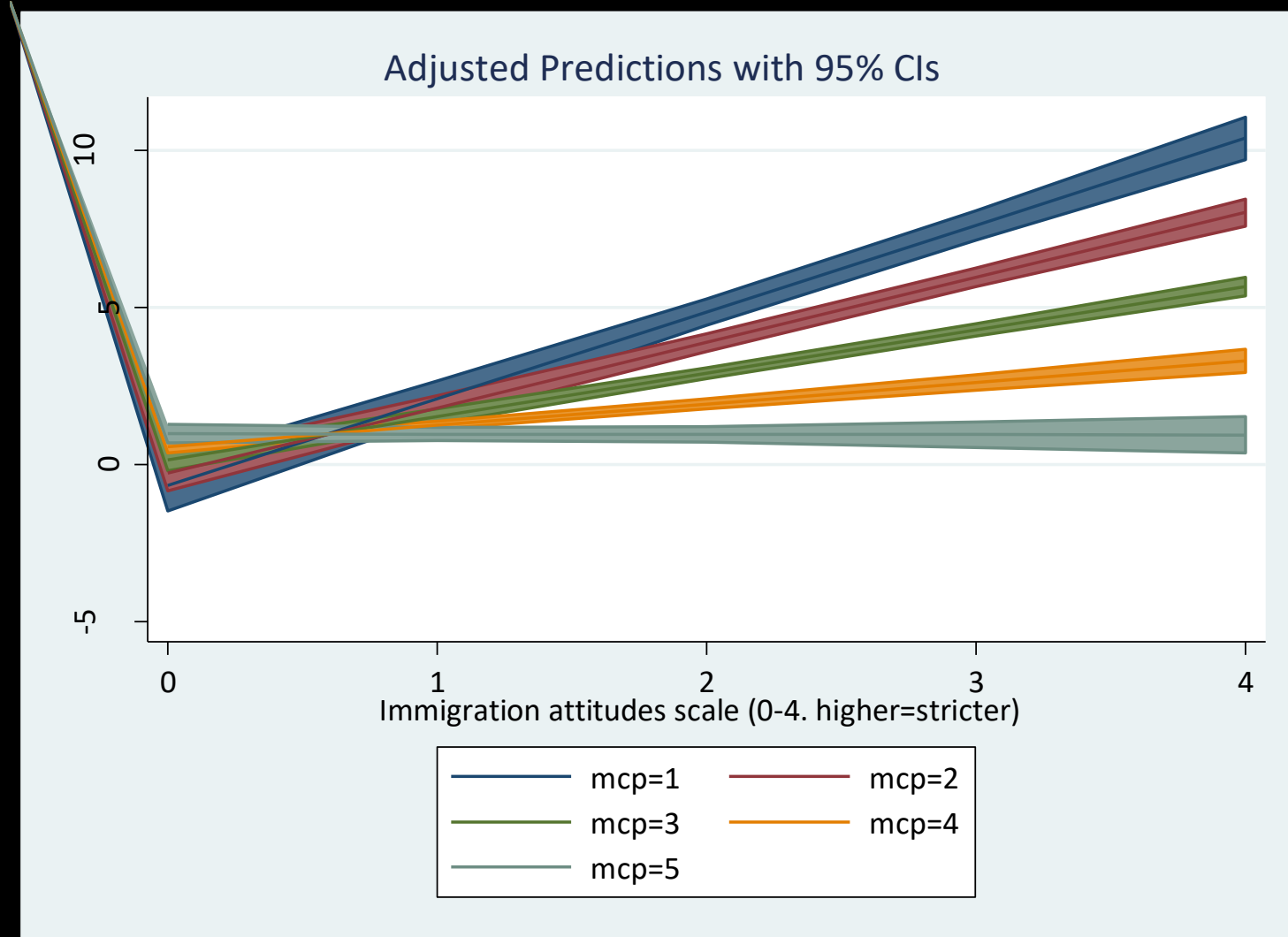

Als MCP = 5:

$$VoteRad_i =$$

$$-1.1 + 3.5Imm_i + 0.4 \times 5 - 0.7Imm_i \times 5 + \varepsilon_i$$

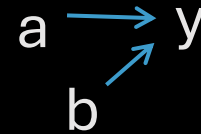
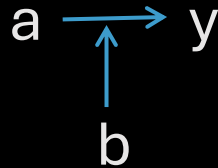
$$= 0.9 - 0.01Imm_i + \varepsilon_i$$

CHECK-LIST INTERACTIES

- ✓ Heb je **theoretische redenen** om een echte *interactie* te verwachten? (of gaat het “gewoon” om een additioneel effect?)

(Dus dit: niet dit:)

- ✓ Laat altijd je twee “**main-effects**” ook meedoen in de analyse
- ✓ **Interpretatie van main-effects** is meestal niet betekenisvol: ze hangen af van het andere effect.

LINEAIRE REGRESSIE: DUMMIES EN INTERACTIES

30 mei 2024

Training O + S

Elmar Jansen (elmar@elmarjansen.nl)